ROMANIA

BIBLIOTECA NAȚIONALĂ
PERIODICE
ROMÂNIA

O.N.T.

REVISTA OFICIULUI NAȚIONAL DE TURISM

ANUL III, Nr. 5 MAI 1938

771/83

R O M Â N I A

REVISTA OFICIULUI NAȚIONAL DE TURISM

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
STR. WILSON 8, TEL. 4.64.60

PRIM-REDACTOR — *RADU BOUREANU*

C U P R I N S U L

ANDREI ANDRICU — PEISAGIUL ROMÂNESC
D. V. BARNOSCHI — 8 IUNIE — 8 OCTOMBRIE
MIHAI BAIU — RETEZATUL
INSP. T. R. POPESCU — COCOȘUL DE MUNTE
PIA ARAPU — PRIMĂVARĂ

VARIA:

PREMIILE CELEI DE A TREIA EXPOZIȚII DE FOTOGRAFII O. N. T.

CRONICA TURISMULUI:

DESPRE UN TURISM AUTOHTON — *C. MUNTEANU*
SKIUL PRIMĂVARA — *OVIDIU GOLOGAN*
CĂRĂRI NECUNOSCUTE ÎN MUNȚII FĂGĂRAȘULUI — *SERGIU LUDESCU*
ADUNAREA GENERALĂ A SOC. A. D. M. I. R.
CONSIDERAȚIUNI ASUPRA NOUILOR ITINERARII S. M. R.
ȘCOALA DELA KRAKOVIA
INFORMAȚII

ABONAMENTE:
1000 LEI — INSTITUȚII DE STAT, JUDEȚE ȘI SOCIETĂȚI
500 „ — COMUNE URBANE
CONT LA C E C Nr. 1257

COPERTA ȘI DESENELE INTERIOARE DE *R. B.*

ROMANIA

REVISTA
OFICIULUI NAȚIONAL
DE TURISM

ANUL III, Nr. 5
MAI 1938

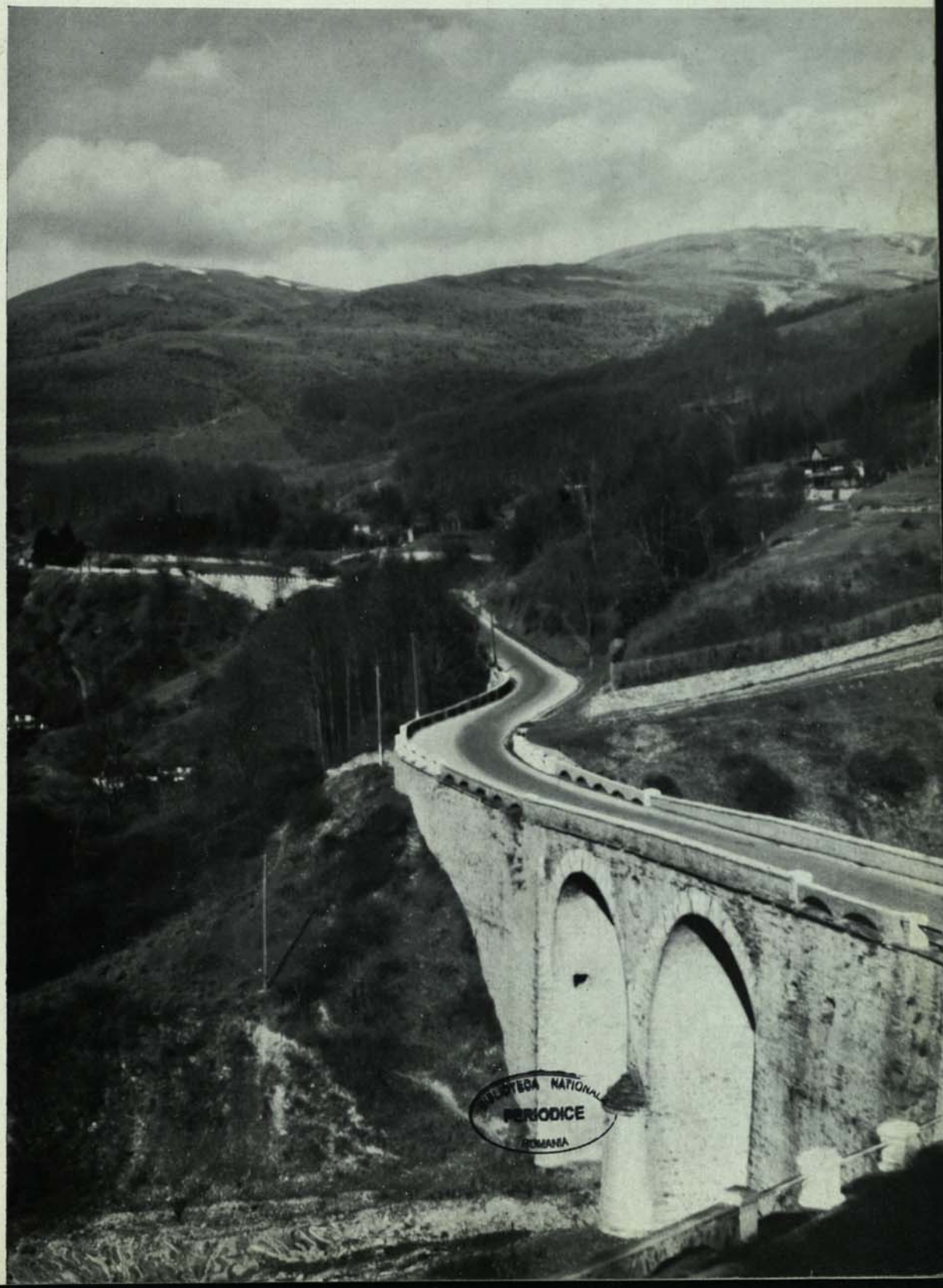

VALEA PRAHOVEI
Foto-O. N. T.

771/83

VEDERE DIN POARTA — BRAN SPRE MUNTELE GLINCEA

Foto-Petit

PEISAGIUL ROMÂNESC

UN scriitor grec, spunea într'o revistă de turism a țării sale că peisagiul olimpic, respiră o morală plastică. Imi îngădui să cred, că fără sentimentul de a copia modul de interpretare, am putea spune că peisagiul românesc sau o mare cuprindere a peisagiului românesc respiră morala basmului.

Simbolul e întâlnit la fiecare pas în priveliștile țării și din ele artistul, a creiat un cadru mai aproape de înțeles simbolurilor din basm.

Pădurea, codrul, râurile, sunt pline de amintiri mitologice și aceste umbre ale mitologiei noastre, mai întovărășesc și azi multe suflete ale satelor. Basmul și legenda sunt strâns legate de obrazul peisagiului românesc.

Cuvintele ,,Mioriței'' sunt țăiate răboj pe fiecare brad din munte, culcate pe fiecare vâlcea umbrită, povestind la fiecare stână, prin glasul său tăcerea de piatră a ciobanului, din

întreaga desfășurare plastică a naturii a peisagiului de munte unde s'a născut și a pogorât către șes această uriașă și subtilă interpretare a morții și sublimare a naturii în vers.

Pe un gol de munte Dochia și oile sale, așteaptă învierea din basm și din piatră care va să vie și Strâmbă-lemne stă ascuns după fiecare copac din codru răsucit de brațele sale de nimeni nevăzute. In fiecare rarişte aştepți să-ți apară precum Sfântului Iulian, sau voinicului din basme cerbul fermecat. Peisagiul românesc este decorul basmului și al legendelor.

★

Pământul țării românești este scris de mâna creației, în chipul unui circuit de contraste și această grafică naturală a solului, înfățișarea schimbătoare se îmbină totuși armonic dela un obraz al unei privelişte de alta. Din templele de piatră și sălbatice ale munților, peisagiul românesc coboară în trepte scăzute către spinările colinelor, către șes către bărăganul, către mare. Fiecare parte de pământ, fiecare regiune pune în sufletele oamenilor pecetia sa.

Foto-Petit

MUNȚII FĂGĂRAȘ SPRE SIBIU

Foto=O. N. T.

DUNĂREA LA CAZANE

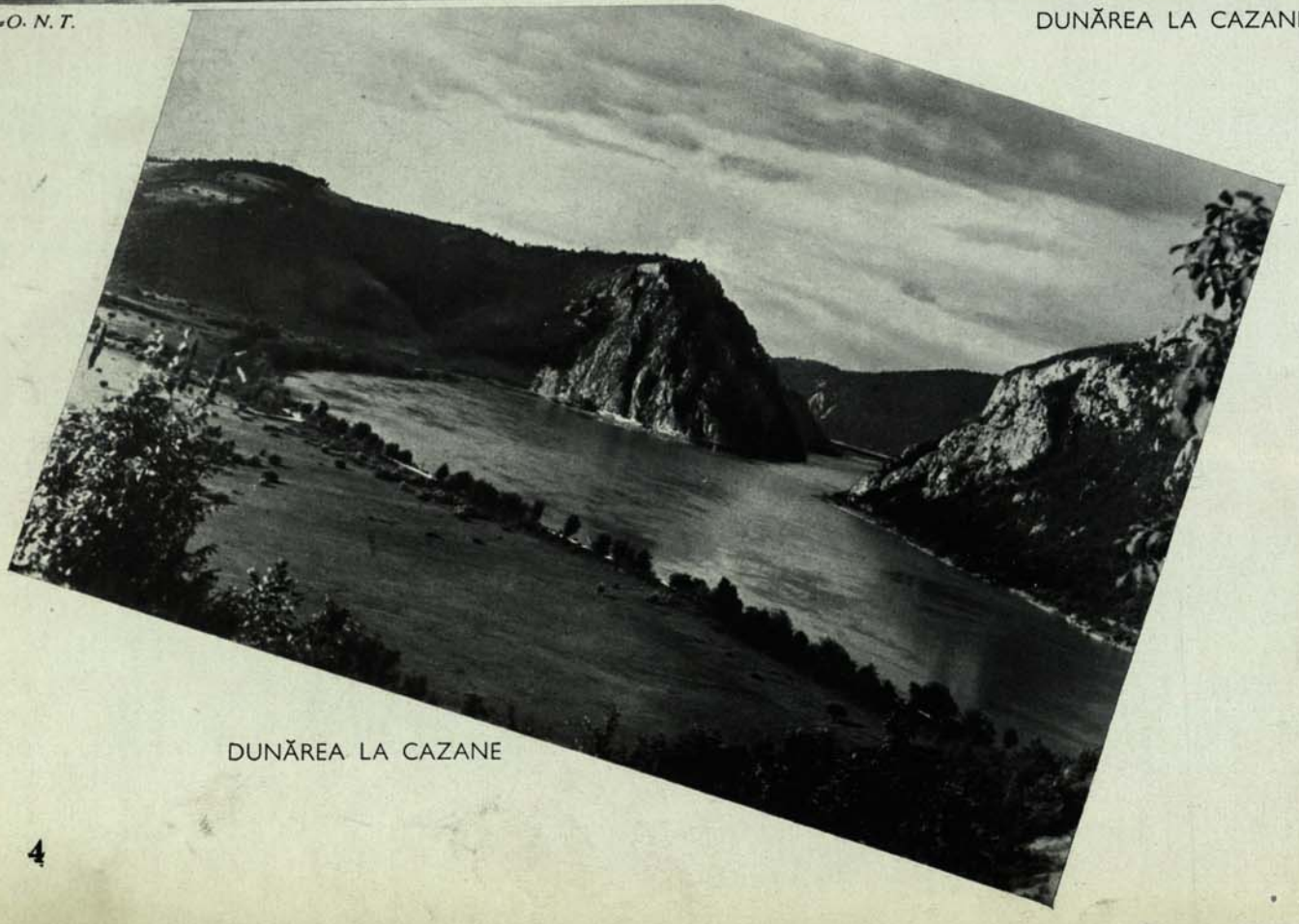

DUNĂREA LA CAZANE

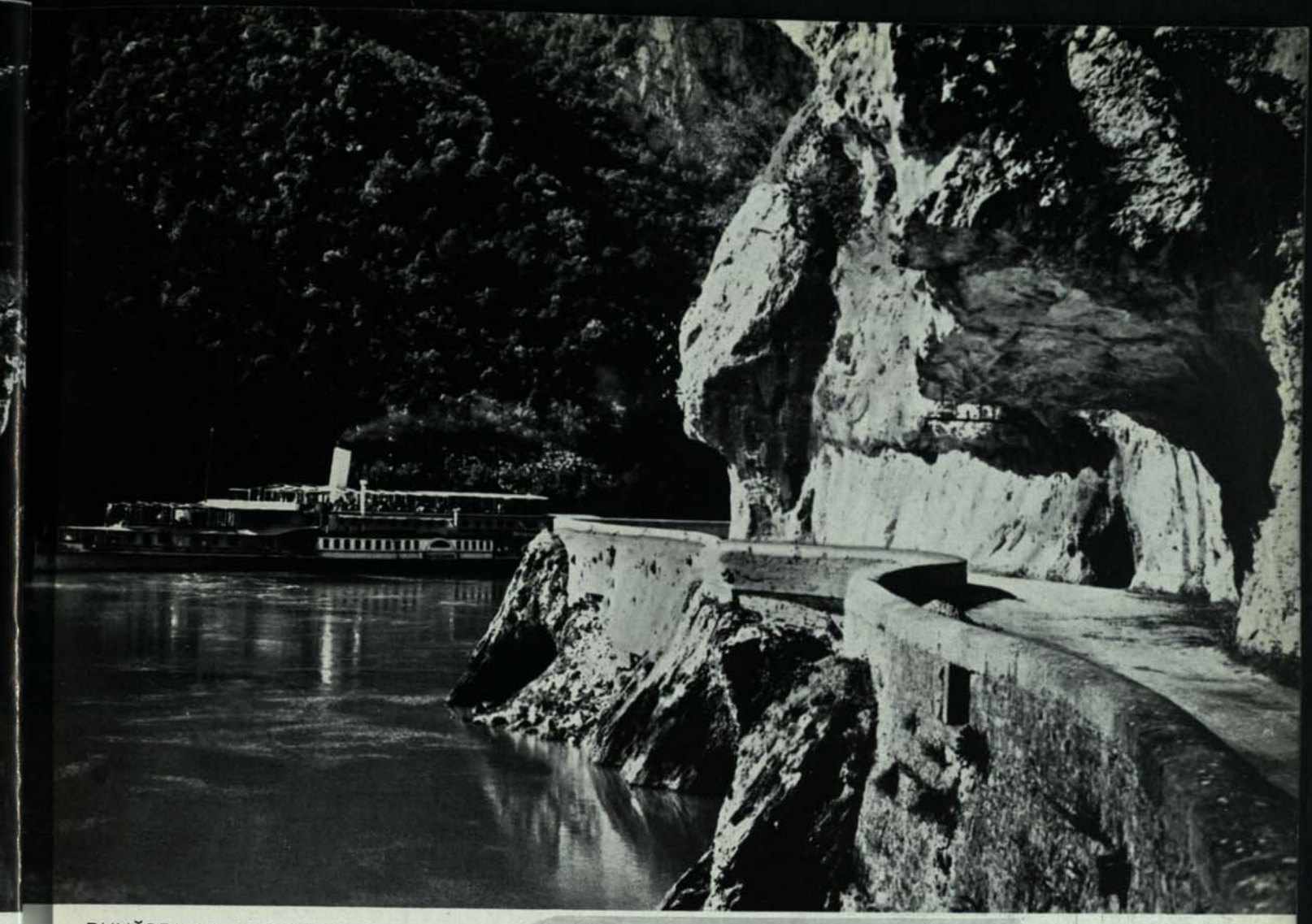

DUNĂREA LA PORȚILE DE FIER

Foto-O. N. T.

DUNĂREA LA ADA-KALEH

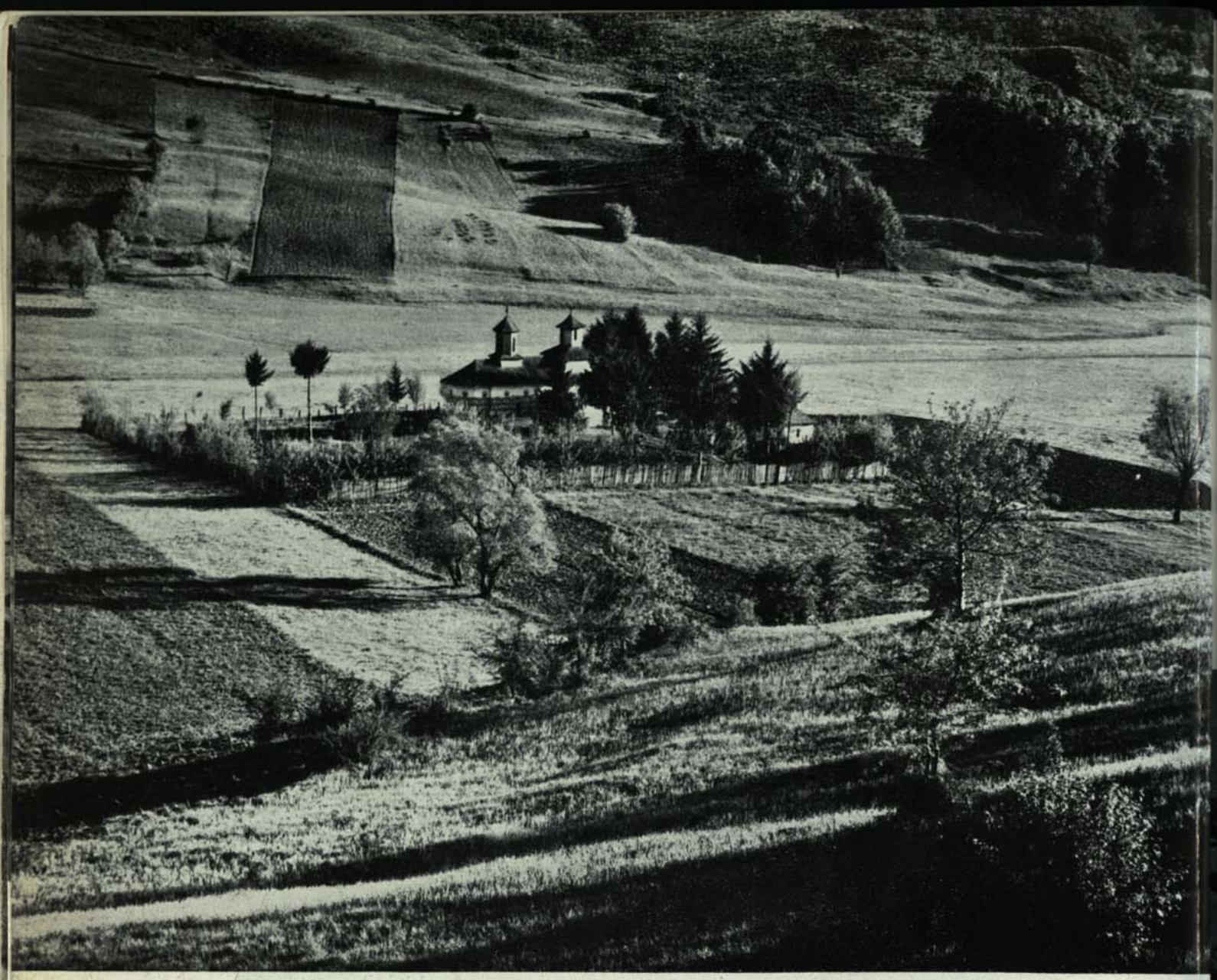

VÂLCEA — MÂNĂSTIREA SLĂTIOARELE *Foto-Petit*

Peste șeaua Bucegilor drumul se lasă către Bran. In apropierea Branului cetatea Râșnovului scăldată în lumină vie se înalță pe o puternică temelie de cremene și calcar, și unde trecerea timpului și-a scris caligrafia de cronicar fără trup, săpând cu acele ploilor năvala vânturilor străvechile ziduri.

Dincolo de munții Branului, calea se întinde către Rucăr, centru românesc de mare valoare documentară etnografică cercetat îndeosebi de străini.

★

Munții Făgărașului, cu fața la apus, înalță dintre masivi împăduriți la poale, culmile pleșuve și violete, purtând pe laturile lor, urme de morene și mari circuri glaciale. Platoul dintre munți și dealurile Oltului, este presărat cu satele minunat de frumoase,

cu nume legendare, încercuite de păduri negre și semne de Troițe, cârduri de bivoli de smoală păscând pe câmpii lângă râuri de munte unde se clatină dințata ferigă.

★

Apele României trec și ele undele prin acel contrast care alcătuește peisagiul românesc. Acest duh al contrastului desparte Dunărea în două regiuni profund neasemănătoare.

Dunărea din partea muntelui și cealaltă Dunăre ce se târăște peste șesuri. Dunărea frământată și potrivnică dela Cazane unde s'a închegat un capitol de istorie de către cameni dârzi ca și ea. Alta, Dunărea domoală, unde a poposit neamul lipovenesc al pescarilor cu chipuri și bărbi bălane de sfinți, și unde dintre gene de stuf lacurile rămase din revărsarea ei, privesc ca niște ochi și primesc albăstrimea cerului.

Aci este Delta care nu află a doua imagine asemănătoare peste tot cuprinsul Europei. Tainicile ei întinderi uriașe de păpuriș de ape, de păduri de sălcii și lunci de tamarox și popoare de păsări, amintesc turiștilor străini, de Delta Nilului, de fluviile altor continente.

Foto-Petit

PEISAJ DIN TRANSILVANIA

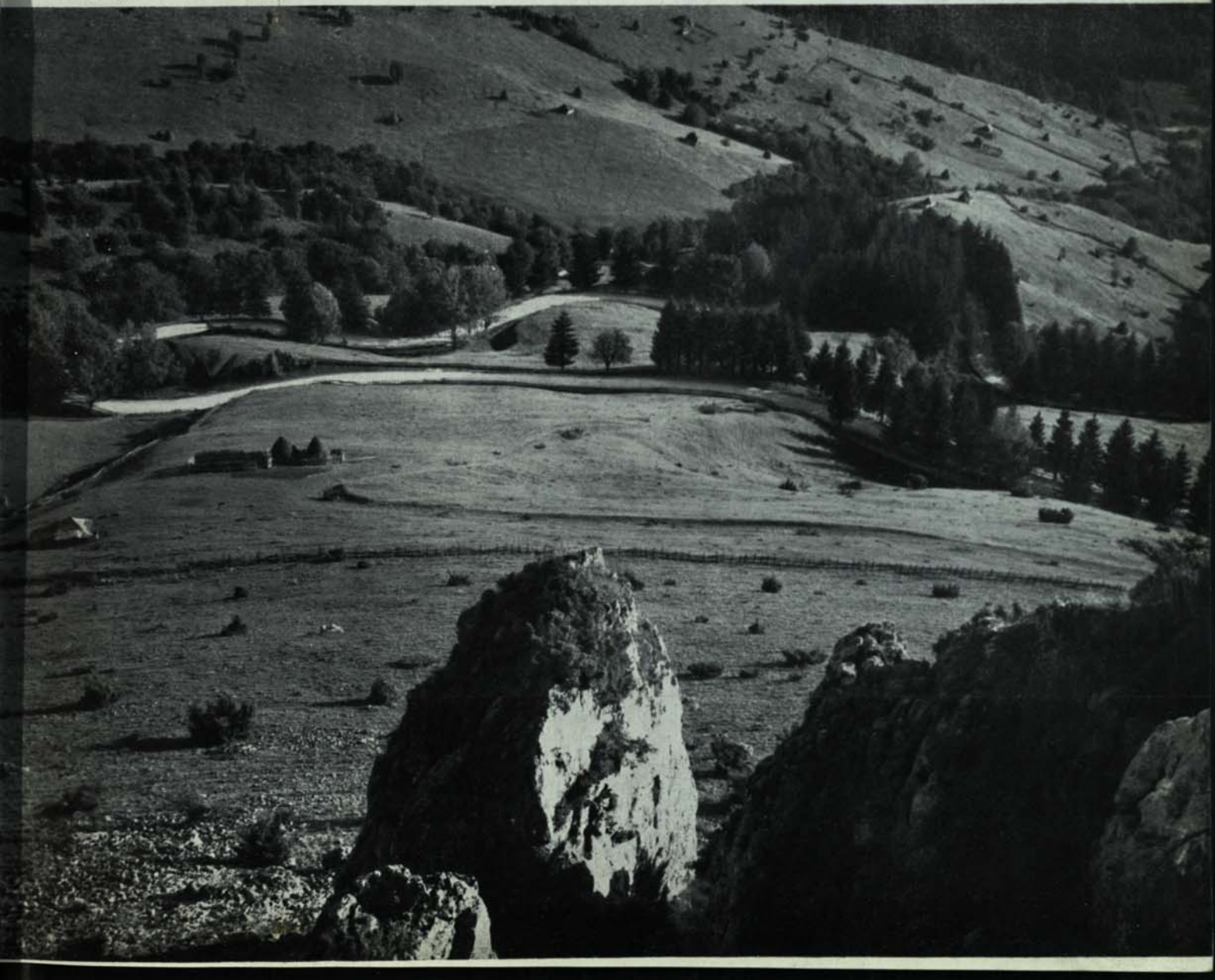

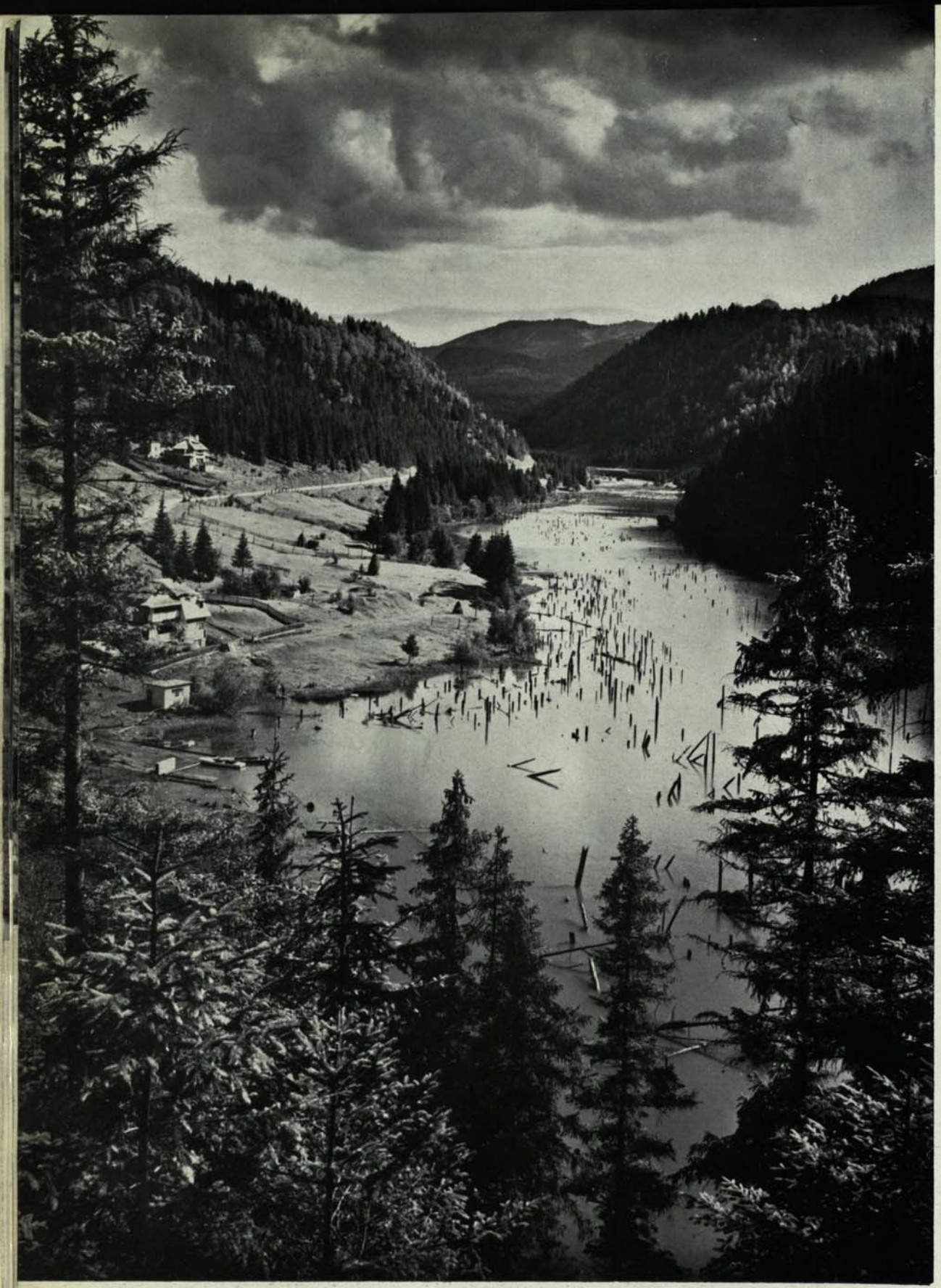

LACUL ROȘU

Foto-Petit

Ar fi să trecem în revistă, să enumerăm regiune de regiune, ca să reliefăm întregul circuit al frumuseții peisagiului românesc. Cum însă cadrul acestui articol ne oprește dela

această dorită intenție, ne mărginim să culegem dintr'un sipet prea plin câteva pietre de preț, cari ne aruncă raza mai întâi către privire.

Dacă am mai vorbit vreodată în această revistă, de minunea ce o înfățișează Lacul Roșu, și dramaticile Chei ale Bicazului nu o facem îndeajuns, revenind și aci.

In primul rând, drumul ce duce din vale din Gheorghieni către Lacul Roșu, urcă în serpentină, cale de un ceas cu mașina, printre urcușuri împădurite, cu deschideri noui de privelişti la fiecare cot, pe culmile ce te urcă nesimțit din ce în ce, către țărmul de basm și teatru al naturei.

Cioturile brazilor înecați în lac ieșind peste pânza lacului, durând așa dela surparea muntelui și formarea lacului, par pilaștrii unor dispărute așezări lacustre.

Cheile Bicazului cu dramatica lor desfășurare de piatră și de ciclopice prăvăliri drepte de ziduri stâncoase, întunecate, cu șarpele Bicazului răsturnând valuri întunecate și pâcle ar sluji decor natural unei montări desăvârșite pentru Infernul lui Dante, sau pentru unul din basmele noastre.

★

Foto=Petit

PEISAGIU DIN BRAN

BALCIC

Foto: O. N. T.

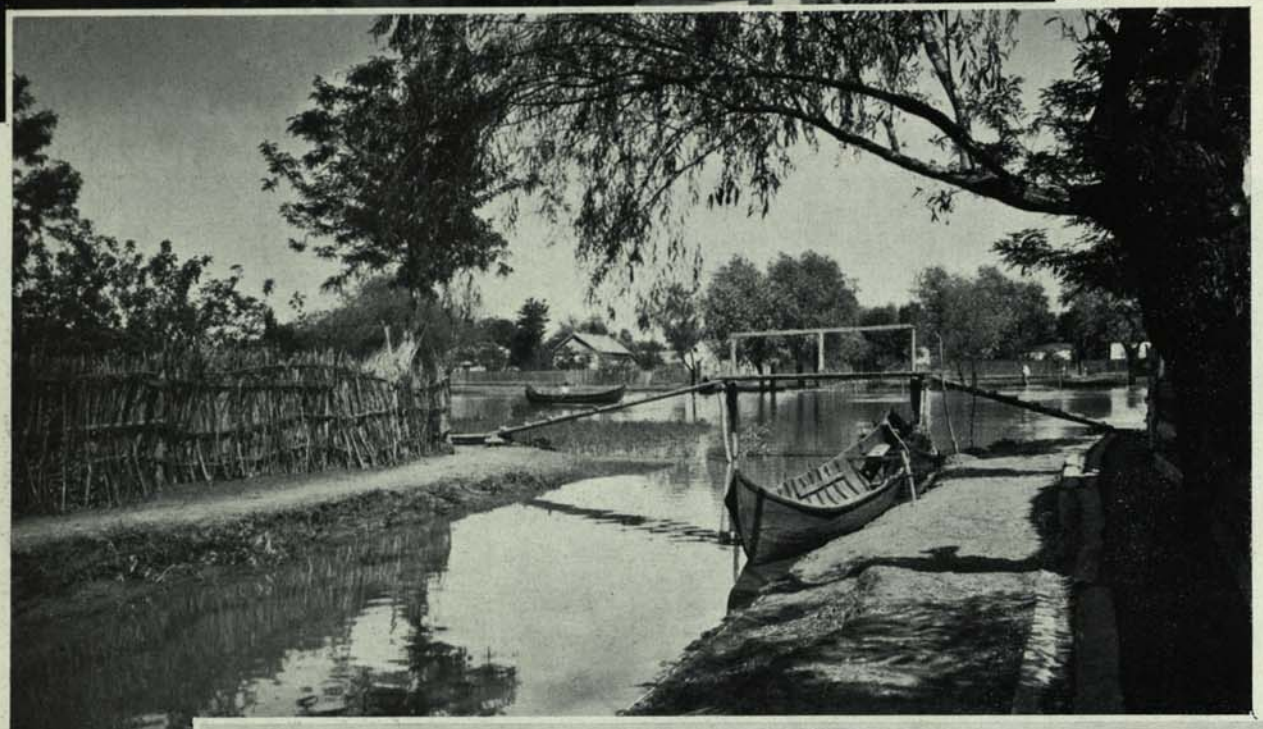

PEISAGIU LA VÂLCOV

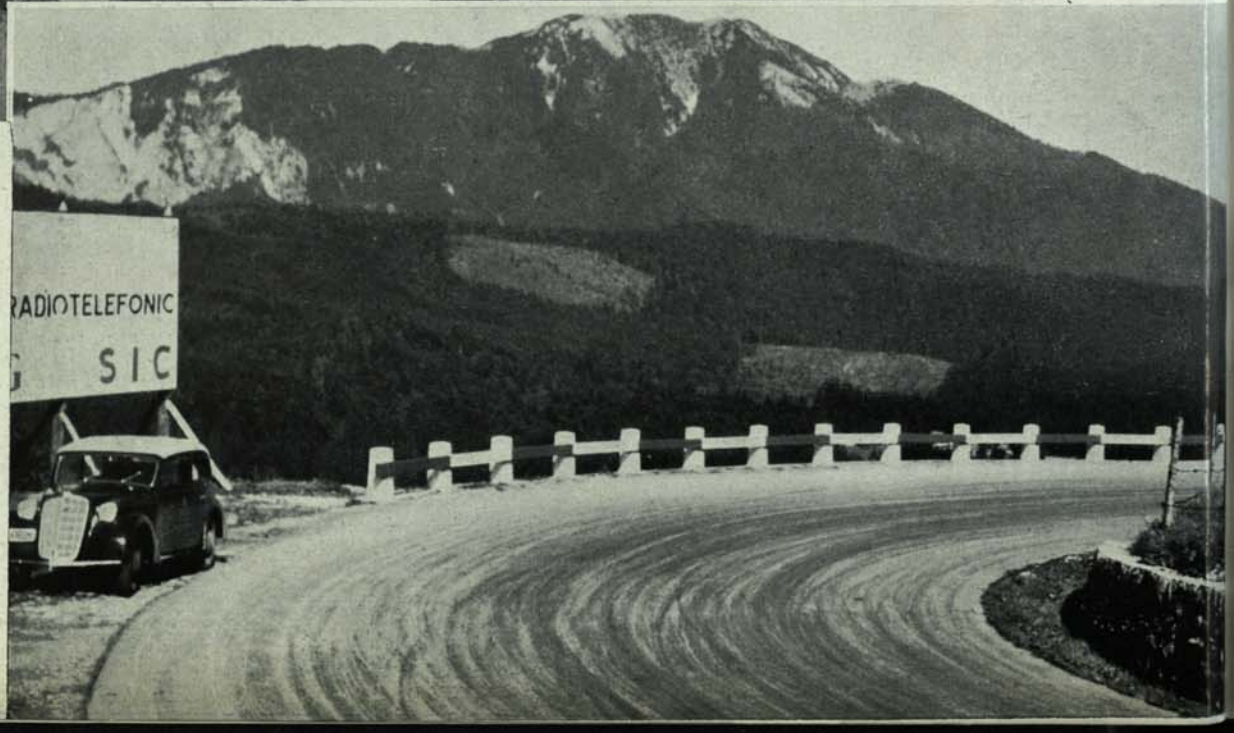

ȘOSEA
IN VALEA PRAHOVEI

DRUMUL DINTRE BRAN-RUCĂR LA PODUL DÂMBOVIȚEI

Foto Ursescu

CETATEA RÂȘNOVULUI

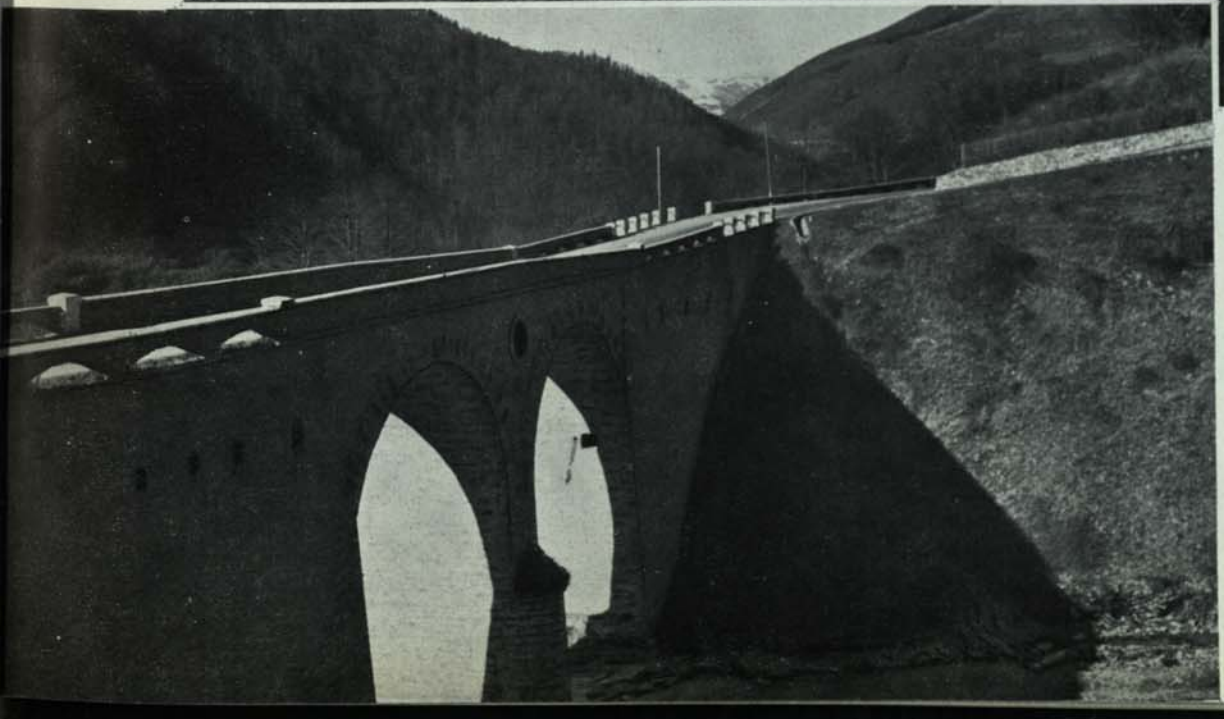

VALEA PRAHOVEI

AMIAZĂ — COJOCNA — *Căp. Ioan Șutu*
Premiul I — Concursul de fotografii O. N. T.

Dar mai rămâne să trecem prin fața ochilor amintirii celor ce le cunosc, și să trezim curiozitatea pornită din inimă acelor ce nu cunosc, priveliștele din Moldova și Bucovina, cari sub spinări de munți și dealuri sbârlite de păduri, sau în poalele verzi ale văilor țin giuvaieruri, moștenite peste secole dela voevozi, mânăstirile cu hram și zugrăveală vestită.

dreapta:
MĂGURA — VEDERE SPRE BUCEGI — *Dietrich Dick*
Premiul III — Concursul de fotografii O. N. T.

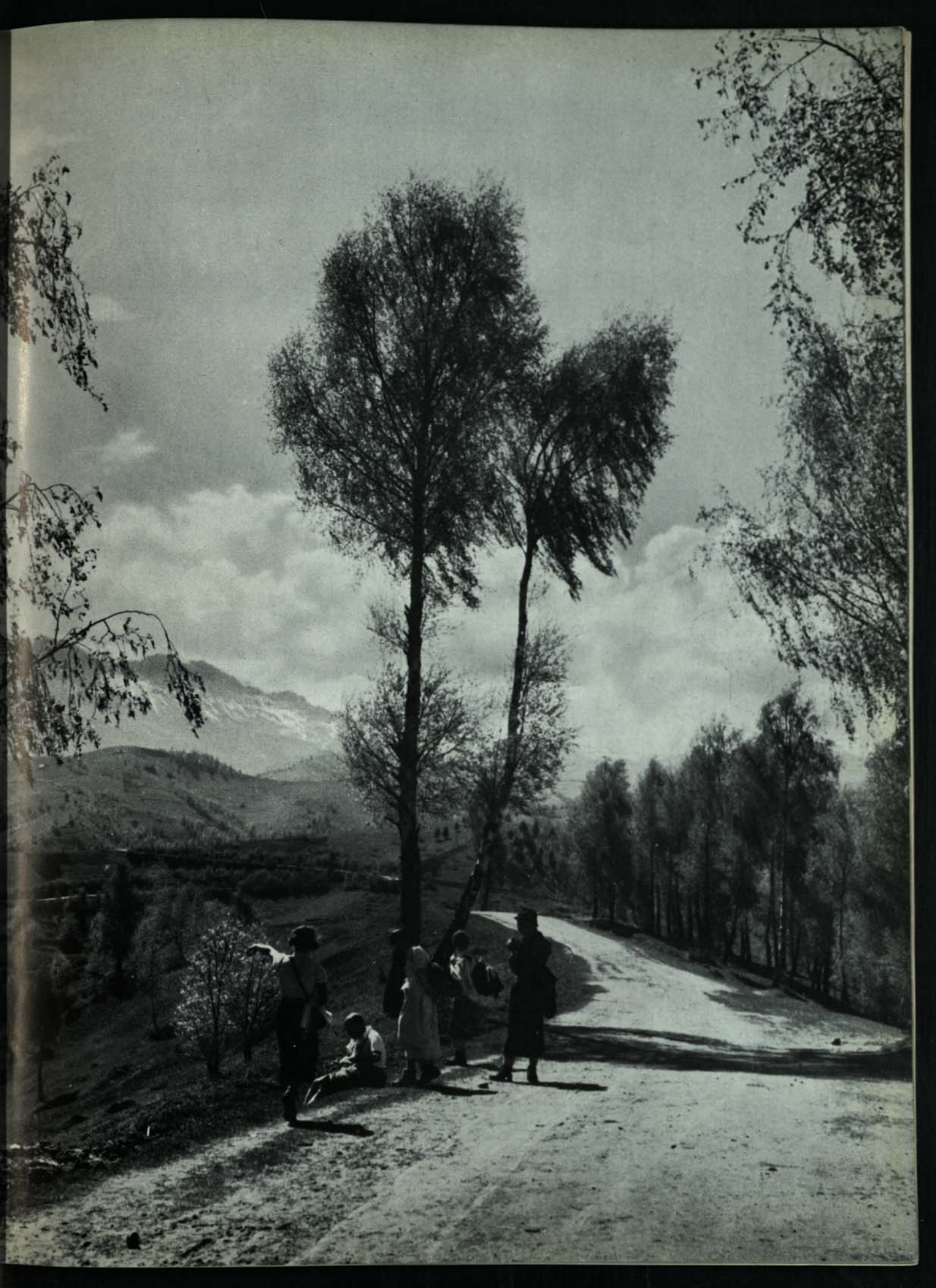

SCHITUL DIN PEȘTEREA IALOMICIOAREI — *Ing. Corneliu Silistreanu*
Premiul II — Concursul de fotografii O. N. T.

Asemenea mai împodobesc vechi ctitorii, pământul oltenesc cu fâșii verzi, cu fâșii arate costiș ca niște chilimuri de Jii și Mehedinți. Cei ce se vor duce și vor vedea văile Vâlcii, unde durează din veac, mânăstirile Stănișoarei, Slătioarei și Bistrița nu vor uita până la amurgul vieții priveliștile cari sunt ca un cântec de caval, sau ca o spusă a lui Dumnezeu, ca o poveste ce s'a înfăptuit pe țarina românească.

★

Această înfățișare a peisajiului românesc, făcută doar în câteva linii poate să nu pară destul de lămuritoare. Am ținut însă prin sublinierea fotografiilor, în cuvinte să înfățișăm diversitatea naturală a acestui peisagiu românesc.

stânga:
CETATEA RÂȘNOV — *Sever Cernescu*
Premiul I — Concursul de fotografii O. N. T.

Această diversitate constitue punctul de seamă care atrage și stârnește acea dorită mișcare turistică. Poate că străinul nu va afla încă tot confortul cu care îl răsfață țările turistice ale apusului, însă Romania este o țară foarte tânără și tânără mai ales în trezirea la interesul formulei mișcării turistice.

Nu multe țări se pot mândri, mai cu nădejde decât noi, să aibă un peisagiu atât de minunat întins dealungul țării și presărat cu vestigii, comori de preț ale trecutului, atât de multe și atât de neașteptat de valoroase, adăogind un neasemuit farmec pământului.

ANDREI ANDRICU

★

BALCIC - YELALGI — *Nic. Bălan*
Premiul II — Concursul de fotografii O. N. T.

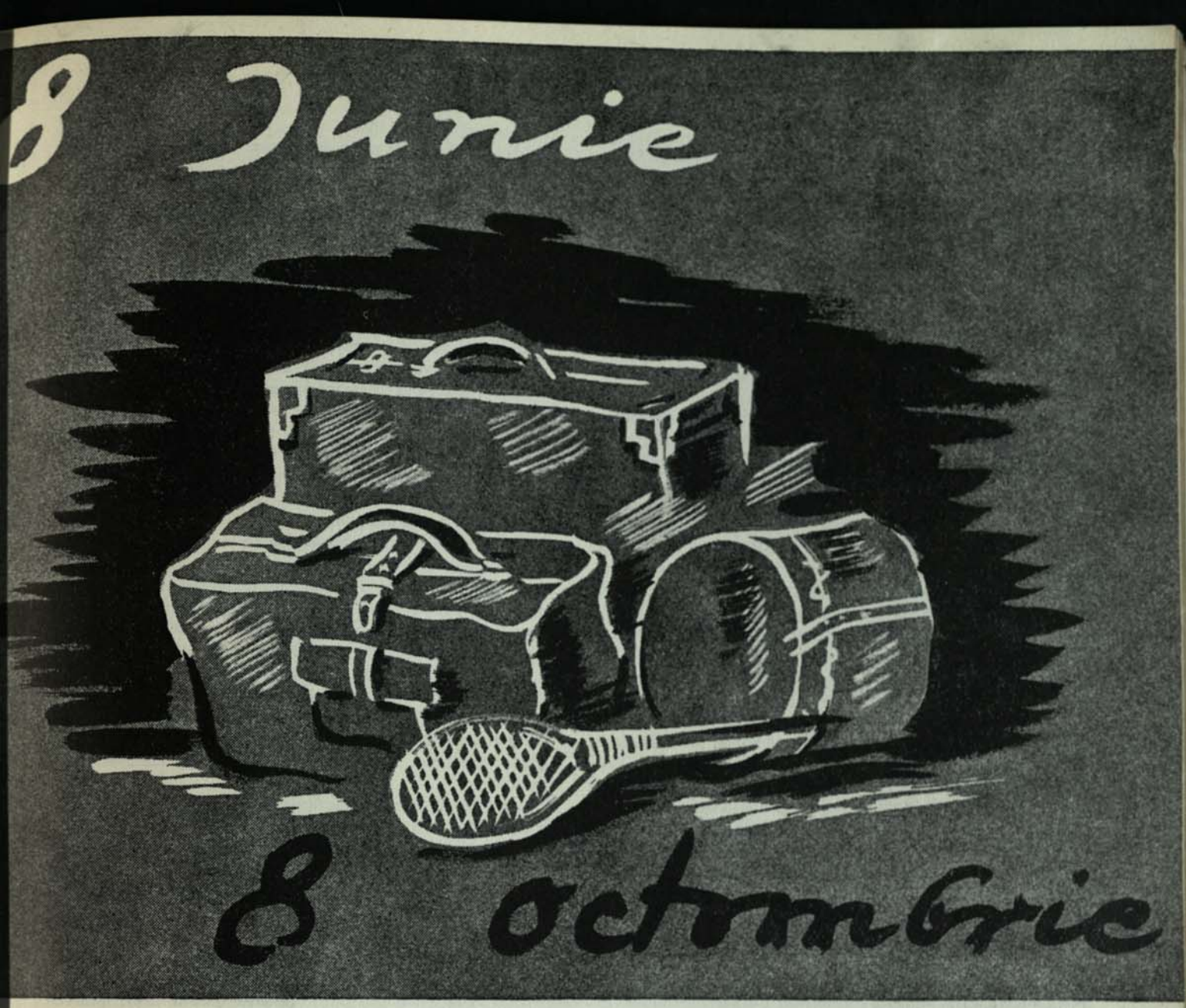

PROBLEMA Turismului în România este grea şi complicată; mai ales prin aceea că Turismul are a se alcătui şi pe unele temelii şubrede. Ţara nu-i pune la dispoziţie, nici populaţie numeroasă deprinsă a trăi confortabil, nici multe drumuri umblate, nici un mare număr de cititori de literatură, adică de cetăţeni în deosebi sensibili la propaganda turistică. Urmează că Turismul va fi şi el o revoluţie, ca toate prefacerile noastre, încă dela întemeierea principatelor. Pornind cu câteva veacuri în urma altor popoare, mereu a trebuit să ne grăbim ca să câştigăm timpul pierdut, adică am înlocuit evoluţia prin revoluţie; şi mereu am izbutit; ba încă mai întotdeauna fără încordări violente, aşa încît revoluţia paşnică este, şi caracteristică poporului român, şi una din tradiţiile sale istorice.

Izbânda Turismului va fi revoluţionară, pentru că n'are să fie cu puţinţă decât prin refacerea adâncă şi repede a vreuneia din condiţiile lui esenţiale, cum ar fi de pildă, sezonul de vară. Scurtimea acestuia, este cea mai mare piedică a propăşirii turismului român. Şase săptămâni este un timp mult prea scurt, ca proprietarii şi antreprenorii să poată avea înjghebări serioase şi venitul cuvenit capitalului, iniţiativei şi muncii lor. Lăsăm deocamdată la o parte cele câteva staţiuni ce ,,lucrează" şi iarna, acestea nu au nici o îndreptăţire să nu fie aşa cum trebue.

Sezonul de vară este pentru mulţi otelieri, iar când vremea nu-i de tot bună, pentru toţi, abia de o lună. Viligiaturiştii, din pricina lipsei de confort, viligiaturează cu ochii la termometru: ,,uf, de s'ar isprăvi căldurile să ajung mai repede la rostul meu!" Cei mai mulţi pleacă dela cea dintîi ploaie rece. Se întoarce omul acasă ca dela corvoadă.

Fără prelungirea sezonului turistic, toate celelalte sforţări ce ţintesc să înlocuiască evoluţia propăşirii generale, firesc înceată, sunt zadarnice.

Dar această prelungire nu este cu putinţă, decât prefă-

cându-se sistemul concediilor şi al vacanţei şcolare. Să nu pierdem din vedere că România fiind o ţară rurală, masa viligiaturistă o dau funcţionarii şi şcolarii cu familiile lor. Iar de când s'a desdemagogizat ţara, dispare majoritatea clienţilor de lux ai staţiunilor turistice, beneficiarii bugetului prin ticălosul politicianism care compromisese democraţia. Grea pierdere pentru otelieri şi cazinouri.

N'avem ca alte ţări, rentieri mulţi cari viligiaturează, şi înainte, şi după cei cu vacanţe limitate, aşa încât sezonul turistic este pe acolo de vreo patru luni. Interval cu totul necesar ca staţiunea turistică să poată trăi şi să fie confortabilă.

Clima noastră îngădue sezonul de patru luni; avem patru luni de vreme frumoasă, de încântare la munte, la mare, prin văi şi pe colinele minunate ale acestei binecuvântate ţări, cu toamnă aproape tot atât de armonioasă ca şi acea vestită a podişului francez.

Dar să nu se bucure prea repede, nici şcolarii, nici funcţionarii, că nu poate să fie vorba de patru luni de vacanţă pentru fiecare individ în parte; ba încă s'o spunem de la început, pentru şcolari, prefacerea la care ne gândim, suprimă cu totul vacanţa aşa cum este înţeleasă astăzi.

Mai întâi, avem însă a ne lămuri asupra unui principiu bine aşezat, dar greşit: nevoia de odihnă prelungită zile de-a-rândul, cel puţin o lună pe an. Intreruperea activităţii normale este ceva cu totul nefiresc şi nici nu-i practic. Principiul vieţii este mişcarea fără oprire. Omul normal şi care trăieşte normal, se odihneşte zilnic prin somn, prin distracţii şi trecând dela un fel de activitate la altul. Repaosul prelungit este tratament medical. Din nenorocire, mai nimeni nu vieţuieşte firesc; şcoala, slujba, profesiunea şi mai ales grijile surmenează, aşa încât toţi avem nevoie de repaosul medical de cel puţin o lună pe an.

Dar o societate, ca şi individul care are ambiţiunea perfectării sale, nu se resemnează adaptîndu-se anormalului, ci luptă şi învinge, atât slăbiciunile lui, cît şi împrejurările neprielnice prefăcîndu-le în prielnice. In timpul vacanţei aşa cum se înţelege astăzi, pierdem antrenamentul şi astfel când ne reluăm activitatea cu puterile refăcute, avem de îndeplinit şi un supliment de muncă. Dar pierderea antrenamentului nu este numai risipă pentru energia muncitorului, ci şi în paguba muncii, adică a slujbei, a profesiunii, a şcoalei, adică a statului, a naţiunii.

Trebue să urmărim realizarea unui sistem de activitate, care să fie, şi neîntreruptă, şi nici să pricinuiască surmenaj. Cum însă grijile sunt principale cauză a oboselii, îndreptarea atârnă de o totală prefacere socială şi morală. Aşa dar, deocamdată, nu se poate vorbi de suprimarea concediului într'o societate de oameni necăjiţi. Se poate însă imagina o alcătuire şcolară în care tineretul să nu fie surmenat şi deci să nu aibă nevoie de tratamentul medical prin acel repaos prelungit, în timpul căruia îşi pierde antrenamentul şi iubirea de carte.

Să ne ocupăm mai întâi de ,,concediul'' funcţionarului şi a liberului profesionist, cărora societatea nu este încă în stare să le evite surmenajul; şi să vedem cum s'ar putea organiza cu scopul de a alimenta turismul timp de patru luni.

Invederat lucru, statul este mult păgubit prin acea întrerupere de două luni vara, când serviciile amorţesc legal. Dezorganizare ce are să fie tot mai mare, pe măsura în care numărul funcţionarilor va fi mereu comprimat. Când erau câte cel puţin trei slujbaşi pentru o treabă, serviciul putea merge normal şi vara; iar dacă nu mergea, era numai datorită principiului de amorţeală legală. Acuma însă, într'adevăr, nu se va mai putea lucra vara numai cu jumătate din personalul redus, riguros, la strictul necesar. Prin urmare, va trebui să nu lipsească în acelaş timp de cât cel mult câte un sfert din slujbaşi; adică concediile să se repartizeze pe patru luni în loc de două. Că ne-am deprins să preţuim odihna şi plimbarea din săptămînile marilor călduri, nu-i decât o deprindere. In ţările tropicale doar nu-i mereu vacanţă, iar în ţările nordice nu-i suprimată. România are clima pe care o are, iar locuitorii săi sunt adaptaţi unei scări de temperatură pe şaizeci de grade, ba încă şi fără trepte portative. Se va aşeza o nouă deprindere; funcţionarii vor ajunge să înţeleagă foloasele schimbării concediului lor dintr'un anotimp în altul. Astăzi toţi cer luna lulie; şi poate nu atât datorită sugestii că nu pot lucra pe căldură, cât mai ales unei idei pe cât de simplistă pe atât de înrădăcinată, că numai muntele şi litoralul mării sunt regiuni turistice. După ce însă ştiinţa turismului va fi bine propovăduită şi bine aplicată prin staţiuni de coline şi de câmpie, gustul şi sensibilitatea cetăţenilor se va rafina, până la putinţa de a preţui frumuseţile nuanţate ale regiunilor bogate în roade ale pământului, iar nu numai măreţia primitivă şi aspră. După această evoluţie, funcţionarii se vor bucura că din patru în patru ani au noroc să se odihnească în Septembrie, luna cea atât de scumpă artistului.

In ce priveşte şcoala, vacanţa de patru luni este lucru mai greu de înfăptuit, deoarece ar trebui prefăcut întreg sistemul învăţământului nostru. Şi cu toate că reforma ar fi, înainte de toate, cea mai bine-cuvântată adaptare la cerinţele pedagogiei moderne, s'ar putea întâmpla să fie zădărnicită de rutină.

Nu este aci locul să dezbatem probleme şcolare, căci ele alcătuiesc o ştiinţă aparte, pe care o presupunem cunoscută.

După sistemul ce preconizăm, ar dispărea vacanţa şcolară sub forma ei de azi şi mai ales, sau mai exact vorbind, principiul ei, care întreţine acea nenorocită sugestie de antagonism între şcoală şi vacanţă, una fiind temniţă şi corvadă, cealaltă libertate şi lenevire. Vacanţa ar fi de patru luni, dar o vacanţă în care şcolarii ar avea de învăţat; iar anul şcolar propriu zis ar fi numai de opt, în loc de zece, ca astăzi. Să ne grăbim a spune, că chiar dacă în acest interval redus ar fi de predat exact aceiaş cantitate de materie, încă lucrul ar fi posibil, deoarece astăzi, în cele zece luni sunt de fapt numai 160 de zile de şcoală, după statistica unui inspector şcolar. Aceasta însă, numai are nici o importanţă, deoarece în noul sistem, şcolarii vor avea să lucreze şi în cele patru luni de vară.

Ziua de 8 Iunie ar fi prima zi de vacanţă, care să înceapă cu afirmarea străjeriei şi cu excursiuni. Apoi toţi şcolarii să fie aşezaţi, împreună cu profesorii mai tineri prin şi în preajma staţiunilor turistice. Statul să ajute pe cei săraci, căci el sufere urmări foarte grave de pe urma faptului că este administrat, în mare parte de oameni cu nervii obosiţi fiindcă au fost şcolari debili, anemici, surmenaţi, şi instruiţi de profesori de asemeni debili, anemici şi surmenaţi De altfel, sarcina ar fi mai puţin grea decât s'ar părea. Cu socoteală şi bun simţ, s'ar înjgheba asociaţii practice între stat, comitetele şcolare, părinţi, profesori şi staţiunile turistice îmbogăţite cu cele două luni în plus pe cari le câştigă.

Programele şcolare să fie într'aşa chip prefăcute, încât unele materii ca botanica, mineralogia, astronomia, să fie materii de ,,vacanţă''; pentru care timp să rămâie şi hărţile, desenele etc. Cărţile de şcoală să fie reduse, aşa cum s'a făcut pentru Abecedar, la manualul unic şi permanent pentru toate unghiurile ţării. Să înceteze scandalul cu specularea

părinților prin cărți scumpe ce se schimbă în fiecare an. Economia realizată de fiecare familie ar acoperi cheltuielile viligiaturii sale. Prin stațiunile turistice elevii și-ar regăsi pe mai toți dascălii lor, cari le-ar face unele lecțiuni de două trei ori pe săptămână. Elevii :i-ar face singuri programul, în spirit camaraderesc așa încât să-și exerciteze inițiativa și energia. Ar duce o viață nouă, amestecând fericit și rodnic odihna cu învătatul, cu excursiunile, cu strejeria. Școlarii ar trăi vacanța întrucâtva ca și cum ar fi corijenți, ca să vorbim limbajul la care ne silesc aparențele și rutina. Corijenți, mai puțin esențialul acestei noțiuni, sentimentul deprimant al inferiorității, al ,,pierderii vacanței". ,,Premianții" având și ei de lucrat în vacanță, s'ar face o profundă răsturnare de valori prin efectul unei autosugestii fecunde și înviorătoare.

Ar dispărea și acea epocă istovitoare de la începutul anului când readaptarea la ,,calvarul școlar" cere supliment de energie.

,,Cartea" este astăzi victima nenorocitei sugestii că este o corvadă, un chin de care ,,scăpi" pentru două luni; de care însă ,,abea scăpat", trebue să te apuci din nou, tocmai când te deprinseseși să-i uiți amarul. Acestă sugestie este cauza principală că majoritatea oamenilor cu diplomă n'au asimilat nimic. Bagajul lor cultural este ca mâncarea dintr'o traistă ce n'ar putea să fie deslegată: ostenește spinarea și nu hrănește stomacul. Școala trebue să învețe pe școlari, ceva mai bun decât toate materiile ei la un loc, adevărul că școala ține cât toată viața, că mereu vor avea ceva de învățat, că învățătura, chiar sub forma ei de manual, trebue să fie iubită și că trebue să facă parte din însăși țesătura ființei lor, ca și somnul, ca hrana, ca jocul, ca mai târziu slujba, profesiunea. In acest scop nimic mai rodnic decât această sugestie uluitoare: suprimarea vacanței.

Să convingem pe elev că savantul, artistul, scriitorul, n'are niciodată vacanță; și că totuși sunt mai fericiți decât el în vacanță, căci ei nu numără înfrigurați foile calendarului, în nici o epocă a anului lor echilibrat prin muncă acceptă odată pentru totdeauna.

Și ce minunată școală de energie și de inițiativă, cele patru luni în cari adolescenții și copii chiar, vor avea să-și îngemăneze singuri libertatea cu învățatul, cercetarea naturii cu a cărților. O lecție între corturile strejeriei s'ar întipări altfel decât cea dintre ziduri mohorâte.

Inbunătățind instrucția școlară, se înlătură tot odată și ceea ce am numit piedica cea mai mare a turismului: scurtimea sezonului. Funcționarii, profesorii, școlarii, în parte cu părinții lor, viligiaturând dela 8 Iunie la 8 Octombrie ar întreține viața stațiunilor climaterice timp de patru luni, ar crea obiceiuri nouă, ar salva Turismul.

D. V. BARNOSCHI

RETEZATUL

MINTEA omenească nu poate cuprinde înţelegerea timpurilor de dincolo de veacuri, când pe nesfârşitul întins al pământului stăpâneau uriaşii, clădindu-şi palatele pe culmile cele mai crescute în spre soare.

Vârful teşit, avântat semeţ în albastrul cerului, şi cu un frăţân a lui din partea ceilaltă — povestea în trapul mărunt al căişorilor de munte moşneagul — fură sortiţi să poarte cununa a două mândre palate. Doi uriaşi se întreceau în a-şi zidi locaşuri cât mai frumoase. Au fost nenumărate răsăriturile cari îi chemară în scurgerea vremii să înfăptuiască priceperea gândului lor tainic. Dar lucrul lor! Stane colţurate—a căror umbră te înspăimântă în miez de noapte,—în mâna lor măiastră se despicau în feţe netezite, şi împlineau în golul de sub nori, ziduri pentru veşnicii.

Şi 'ntr'un fapt de seară poleiala sângerie a amurgului îmbrăca în aur visul înfăptuit al uriaşului de aici.

De dincolo însă s'a pornit un vuet. Din depărtări a început şuvoi de tunete şi scânteieri de moarte.

Cetatea celuilalt uriaş părea o umbră doar a strălucirii ce isvora aici. Un gând pismaş s'a născut în besna minţii sale. A fost destul atât, căci mâna încordată a mânie a slobozit, dup'o rotire în necuprins, lingura caldă încă de lucru.

S'a cutremurat pământul. Aschii de cremene arzândă au aprins pădurile măcinate de sbuciumul văzduhurilor.

Când tematoare lumina a împrăştiat negurile, vârful muntelui era retezat şi în jurul lui grămezile de stane încleştate născură alte povârnişuri.

Puterea prăpădului pe aici pe jos se vedea în lacrima tulbure a rouăi... Moşneagul tăcu...

Retezatul nu se mai vedea. Drumul părăsise valea şi se pierdea sub verdeaţa bogată a pădurilor, urcând în şerpuirea-i leneşe spre casa de adăpost, pierdută departe undeva în brădet.

Cu cât urcăm pădurea se întunecă. In verdele ei apar tot mai rare petele primăvăratice de mesteceni şi tot mai firave sunt trunchiurile albe în desimea sură de pe coaste. E prea grea pentru ei aici lupta pentru lumină. Fagii mai puternici domină. Dar verdele mult înegrit de pe culmi le înseamnă şi lor domolirea avântării.

După vreo câteva ore de urcuş ne apare scăldată în soare într'un luminiş casa de adăpost Pietrile—ultimul popas spre vârful Retezatului, aici ne vom odihni până mâine dimineaţă.

. . . . . .

De abia s'au înălbit crestele scrijelate şi plecăm. Se crapă de ziuă, răsăritul trebue să ne apuce cu o bună bucată de drum... Cotim după o culme — sol trimis întru întâmpinarea celor dornici să cunoască dărnicia naturii în acel colţ destul de uitat al Ţării Haţegului—şi Retezatul ne apare în toată măreţia lui, stăpânitor peste înălţimi.

Apucăm pe una din muchii în sus. Nu ne-am ferit însă de o pată de jnepi şi ienuperi, singura insulă de verdeaţă în suriul despuiat al imensei movile de pietre, şi ne-am încurcat în ea. Aveam o secure, dar mâna neîndemânatică ne-a desfăcut greu, greu de tot din îmbrăţişarea umilă a vrejurilor noduroase. Pas cu pas am înfrânt îndărătnicia dragostei lor, lăsând în urma noastră încrustată o dungă—drept uşurare pentru cei ce vor veni pe urma noastră, înainte ca încleştarea vrejurilor să se refacă.

Cerul pare a ne fi potrivnic. Seninul lui fără pic de adumbrire începe să se tulbure. Dungi alburii se strecoară printre goluri şi şterg vineţiul dintre creste. Nu sunt decât doar clăbuci jucăuşi, dar, oare suflul uşor ce ne răcoreşte fruntea înfierbântată va fi în stare să-i alunge? Ori îi va închega? Peste păduri parcă răsună vuet clocotitor de furtună... A fost o părere. Inelul alb ce sugruma Galbina se subţiază tot mai mult, acum e deja mai mat, nu mai e decât o dungă fumurie, o umbră vagă... s'a pierdut peste culmi. In Custuri de asemeni e pace. Niciun pic de noureală. De altfel şi vârful e aproape, un:salt:şi:am ajuns... Şi asta a fost doar o părere, căci el parcă se tot înalţă cu cât răzbatem peste mai multe din cutele lui.

Totuşi are un capăt. Netedul vârfului ne primeşte drepţi pe muchia lui,—stâlpi de hotar între cer şi pământ. Am scăpat de încovoiala povârnişurilor. Privirile noastre trec peste neorânduiala bolovanilor şi caută parcă temeliile cetăţii uriaşului, nu sunt însă decât:poate urmele ciocnirii groaznice ce a sfărâmat inima de stâncă a Retezatului netezându-i creştetul. Pe o gramadă de pietre a răsărit împreunarea, în formă de cruce, a două fărâme de ramuri, şi ne cheamă. E cel mai înalt loc, unde un semn de hotar, însemnează credinţa neînvinsă, biciuită de furiile naturii, dar şi învesmântată cu tot sublimul ei.

In spre cele patru vânturi depărtările se desvălue vederii prelungite în albăstruiul lor. Nicio mărginire în intinderi, doar în puterea de străpungere a privirilor noastre. O stâncă mai săltată peste goluri ne îndeamnă s'o facem piedestal, iar noi statui însufleţite stăpânind tot largul ce se cască înaintea ei.

Un brâu lat, fără de seamăn, brăzdat de vinişoare argintii, se încovoaie, sub apăsarea culmilor Poienei Ruscăi, — unite cu mlădiţe din munţii Sebeşului, —în jurul dealurilor desprinse din Retezat. Deoparte Ţara Haţegului pornită din fărâma ştirbă a Porţilor de fier până în poarta ruptă la Subcetate de către Strei, de celaltă valea Streiului alungită până departe în cheile Merişorului.

In fund la gura Ţării, abia că se mai vede, o pată peste o umbră, — este un vechi turn dac de veghe...

Sus în munţi, între culmile scobite se înlănţuesc ca în basme. ochiuri mari de apă—lacuri fără fund, pline de blesteme, căci orice vită ce cade în ele nu mai scapă. Dar sunt măreţe în setea lor după trupuri însufleţite. Sunt bucăţi rupte din seninul ce se întinde sus. Astfel într'o groapă, — o căldare sau poate chiar un fund de vale,— se răsfaţă Zănoaga în belşugul de lumină.— E ca un covor albastru asvârlit peste comori, chiar sub noi însă Jezarul numai e decât o mică oglinjoară în care Retezatul s'admiră în zilele cu soare. E atât de limpede apa din ele şi atâta nemişcare stăpâneşte peste întinsul lor, încât par să fie înmărmurite de veacuri de grozăvia vreunei spaime în afară de fire. Şi albastrul lor se întăreşte cu cât te afunzi în ele. Spre maluri vineţiul se luptă cu îndârjire cu ruginiul pardoselei de blocuri netezite şi cu umbra de negreală a dungei de verdeaţă ce se întinde să se adape oază de viaţă în deşertul pietrelor seci— dar cade învinsă.

Pe o creastă dăltuită soarele scapătă. Coborîm, purtând în suflete o bucată ruptă din seninul nemărginit al cerului, negurile ce se vestesc peste păduri întăresc lumina încântării ce o purtăm în noi. O ultimă privire crucii ce rămâne, iarăşi, singura de strajă peste culmile pustii.

MIHAIU BAIU

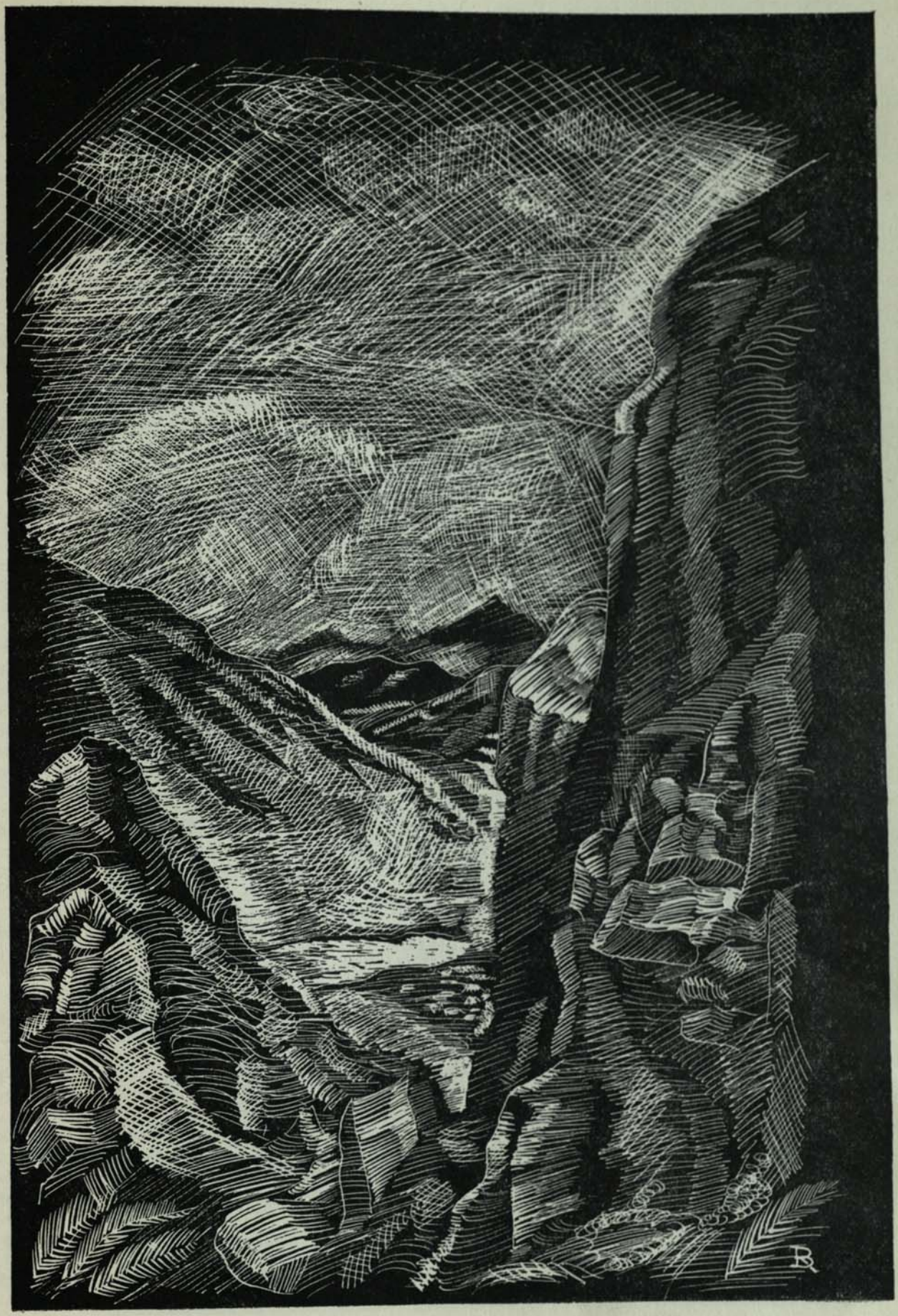

COCOŞUL DE MUNTE

COCOŞUL MARE (Tetrao urogallus) numit şi Cocoşul de Munte, este ,,Don Juan''-ul intinşilor noştri codri cu răşinoase, vânătoarea lui, aducând nu numai un preţios trofeu, ci şi clipe cu adevărat de neuitat.

Locurile de împerechere ale acestui cântăreţ — reminiscenţă trubadurilor din evul mediu — se află de obiceiu în părţile dinspre răsărit ale marginilor de păduri vechi, începând dela altitudinea de cca 1400 m, coborând în regiunile mai răcoroase, până în pădurea de fag.

Vânătoarea cocoşului se practică dela 1 Aprilie până la 15 ale lunii următoare, timpul cel mai prielnic fiind intervalul dela 15 Aprilie până la 1 Maiu sau după o regulă empirică, se începe după ce frunza pădurilor de fag a înmugurit.

In aceasta epocă, bătaia cocoşilor se află bine cercetată, iar cântecul lor de dragoste, de o frumuseţă şi o gingăşie neîntrecută, se deapănă şi încordează interesul vânătorului tot atât de mult, cât şi miezul unei acţiuni dintr'un film de aventuri, atenţia spectatorului dintr'o sală de cinematograf.

După felul cum sunt tocite vârfurile lungi ale aripilor şi după lipsa zimţişorilor, cari îmbracă cele trei degete ale picioarelor, se pot trage concluzii vagi, dacă bătaia este la început, înaintată sau spre sfârşit.

Dar nu aceasta este cea mai interesantă parte din viaţa acestui sihastru al pădurilor, ci modul de a-l vâna, care — fără exagerare — este ca în basme.

Inchipuiţi-vă un cer plin de stele pe un fond sineliu-negru ca cerneala, stele multe, puzderie, ce pălpăe ca nişte luminiţe din Noaptea Invierii!... Pe o aşa vreme prielnică, porneşte vânătorul din cabana sa de lemn, dela stâna ciobanului, acum părăsită, sau dela focul din aer liber, spre locul unde însă de cu seară—pândind—s'a asigurat de existenţa câtorva cocoşi, care zburând către brazii ce le servesc— de obicei — drept sălaş peste noapte, i-au întărit lui, victoriosului presupus de mâine, credinţa, că disdedimineaţă, va avea ,,în palmă'' pe trubadurul, care chemat de dragoste, putere tiranică instinctului străvechi, va fi acolo.

Şi într'adevăr, când sitarul cvorăind trece peste capul nostru, şi asta cu mult mai înainte de a se auzi cântecul cucului şi a mierlei, cocoşul de munte îşi trădează prezenţa.

Mai înainte însă de tocănitul lui, neobositul admirator al naturii,– vânătorul—se află în apropierea locului de bătae, pândind şi alegând din ascunzişul cu privire largă, pe cel mai semeţ dintre ,,Don Juani'' pe cel, ce pare mai demn să fie adus prinos zeiţii Diana.

...se aude toaca!... Toc... Toc... la început un cântec caracteristic şi stingher, ce se îndeseşte şi atinge maximum de intensitate şi repeziciune până ce firea din codrul amorţit şi învăluit de mantia nopţii nu este chemată la viaţă de roşiile raze de soare ale zorilor de zi.

Instinctul lui de iubire îl înfierbântă repede şi primele nuanţe înduioşetoare ale cântecului trec dela tocăniturile din cioc, la partea ascuţită, la aria finală, o zuruitură moale ca fâşâitul coasei prin trifoiu, plină de farmecul unei melodii, ce te leagănă şi te odihneşte.

Şi toate acestea, produse din gâtlej, melodia rămânând nevariată, schimbându-se numai ritmul vehemenţei.

In această fază, cocoşul de munte se află în extaz.

Intinde ciocul drept în sus şi închide ochii, semn că aidoma omului, sinte fiorul unei senzualităţi extreme...

Aceasta e clipă de puternică emoţie, când cocoşul nu aude şi nici nu vede. Atunci, când mai vibrează ultima notă a părţii finale, vânătorul caută să se apropie prin sărituri scurte şi prudente, întrerupând brusc orice mişcare exact în clipa, când cocoşul îşi sfârşeşte ademenirea.

Dar iată, soarele a alungat umbrele nopţii!

E puternic, atotstăpânitor, şi razele lui din ce în ce mai vii, împurpurează cerul!...

Nu mai e timp de pierdut!

Şi ţeava armei se ridică spre creanga bradului, unde cântă cocoşul, căci deabia acum, după multă căutare, privirea scrutătoare a vânătorului, întărită prin binoclu, l-a zărit, pătrunzând întunericul misterios dintre crengile de brazi.

Pe neaşteptate însă, cocoşul sboară, bătând sgomotos din aripi.

Dar nu sboară departe şi avem impresia, că-l vedem căzând chiar la picioarele noastre.

Dar iată, că apare şi un al doilea cocoş, ce-şi întâmpină furios rivalul. Stăpânit de patimă, aleargă pe zăpada puţin îngheţată, cu aripile lăsate în jos, frecând pământul, iar penele din coadă ridicate şi răsfirate se rotunjesc ca un evantai.

Astfel, acest nobil vânat, apare în toată frumuseţea lui, împunător şi agitat.

Se angajează lupta. Incăerarea este în toiu, iar loviturile de cioc, — de o parte şi de alta, cad puternic, sboară pene, zăpada arată în albul ei, picături roşii de sânge, iar găina nepăsătoare, undeva jos în pădure, agită rivalii până la delir, găgăind promiţător învingătorului.

Atât de pătrunzător şi atât de omenească — în senzul omenirii e lupta aceasta, încât, tu vânător din ascunziş, te hotărăşti cu greu să tragi. Parcă încremeneşti cu degetul pe trăgaci. Uiţi pentru ce te-ai dus acolo.

Personal, de mulţi ani încă, nu pot împuşca decât unul-doi cocoşi, deşi dispun de mai multe locuri de bătăi, îndeajuns de populate, şi în cari—în acelaş timp şi pe o rază nu prea mare — dintr'un singur punct, am auzit şi văzut — sburând sau fugind — zece....

Cred nemerit să adaug aici şi o întâmplare de acum câţiva ani, când am fost martorul ocular al unui duel de cocoşi.

Din ascunzişul meu, timp de zece minute sau un sfert de ceas — nu-mi-am dat seamă de lungimea timpului — am stat încordat, până ce unul din cocoşi, înfrânt, a căzut sfârşit de puteri pe locul bătăii.

Atunci, cum nu se prea întâmplă în viaţă, dreptatea a fost altfel; victoriosul a căzut de focul meu.

Dar n-a avut noroc să scape nici învinsul din luptă. Pe seară şi a dat sfârşitul cântând doar, în mâna noastră, încă câteva tonuri din aria sa de dragoste....

Mergând apoi pe cărăruia ce şerpueşte— ca şi gândurile— înapoi spre cabană, toate aceste simţăminte privindu-l pe badea Cârstea ce poartă grav trofeul, se cern, se aşează în adânc şi sufletul se resemnează copleşit de convingerea unui ,,Adevăr suprem'', ce ne călăuzeşte.

Abia atât se poate descrie din trăirea clipelor acestora, restul se simte şi mai profund.

Ca şi alţi camarazi de vânătoare, la vânarea cocoşului de munte, prefer în loc de glonte mic, cartuşul cu alice de mărime mijlocie. Aceasta pentru a fi astfel forţat să mă apropii la o distanţă cât mai mică, pentru siguranţa loviturii. Greutatea apropierii este însă o plăcere mai intensă şi ea îmi este singura satisfacţie, dacă iscusinţa mea, dându-mi ca fruct un cocoş, îmi dovedeşte, că a fost mai mare decât prudenţa încordată al acestui monah al codrilor.

Ceva mai mult, cocoşul, acoperit fiind de o ploae de alice, cade imediat, evitându-se posibilitatea unei răniri numai, cum se întâmplă trăgând cu glonţ dela distanţă, din armă de calibru mic, chiar dacă este amenajată cu lunetă.

In ce priveşte apoi urmărirea acestei frumoase aripate ce sălăşlueste din timpuri strevechi în pădurile noastre, este foarte anevoioasă. Fugind repede pe pământ, şi ascunzându-se în desimea codrilor seculari, n'ar putea să fie găsită, decât de un câine liniştit, bun aporteur şi dresat după sistemul francez ,,à pied'' sistem nespus de frumos, neobicinuit însă la noi.

Ca trofeu, o parte integrantă desigur sunt şi pietricelele mici, ce se găsesc în stomacul tetraonilor şi cari—uşor de bănuit!—folosesc pietrile la mistuirea vârfurilor de brazi şi molift, hrana de căpetenie adesea. Aceste pietricele de formă rotundă sau ovale, de diferite culori, lustruite şi poleite, câteodată au printre ele chiar şi pietre preţioase, cari atrăgând atenţia mineralogilor interesaţi, au dus ' prin urmărirea exemplarelor de cocoşi din regiune, observându-i atent, la descoperiri de terenuri cu astfel de roci.

Un cocoş, în greutate de cca 5 kg. împuşcat în primăvara trecută pe ocolul meu din munţii Ghiurghiului, a avut în stomacul lui 408 pietricele, însemnând un record faţă de alt cocoş, împuşcat acum în acelaş loc, şi care avea 508 de bucăţi, deşi a cântărit tot 5 kg.

Găina cocoşului de munte face cam zece ouă, din care, clocind pe cuibul aşezat pe pământ, 27 zile, scoate puii.

Duşmanii, vulpea şi clica jderilor, până la veveriţă decimează binişor, ajutaţi şi de răpitoarele aripate.

Găina este mult mai mică şi mai puţin frumoasă decât cavalerul ei poligam, vânătorul o ocroteşte în permanenţă.

Pentru încheere găsesc de cuviinţă să întăresc: *Vânătoarea cocoşului de munte este nobilă.*

Vânători interesaţi, o practică mai puţin şi nici ţăranii nu găsesc o deosebită îndeletnicire a se lupta cu greutatea unei astfel de vânătoare din necunoştinţa subtilităţilor unei apropieri în bătae, şi în sfârşit din cauza că acest vânat, faţă de efortul şi cheltuiala suportată nu-i poate da, decât o carne scumpă şi tare, din care un cunoscător, pregătind-o după reguli gastronomice, poate obţine o mâncare cu gust extrem de delicios.

Insp. T. R. POPESCU

PRIMĂVARĂ

Şi aşa de odată a isbucnit primăvara, cu soarele ei, cu cerul ei, cu norii ei rotunzi deasupra capetelor noastre.

Au prins de veste păsările şi au înnebunit cu cântece toţi pomii din grădină. Muguri verzi, roşcaţi şi cafenii şi-au ridicat capetele dibuind orbeşte spre raza de lumină. Urzicile au prins a înverzi laolaltă cu zarva copiilor desculţi de prin maidane.

Au ieşit ţigănci multicolore cu coşuri pline de lumina florilor culese din zăpadă:

— „Ghiocei! Ghiocei! Hai la ghiocei!"

Glasul lor sonor şi ascuţit parcă pătrunde în tine prin toţi porii, vestindu-ţi primăvara, odată cu flaşneta care îngână acelaş vals de mult . . . de foarte de mult.

●

La munte s'a topit zăpada — apa ei a intrat în pământ, hrănind rădăcinile albicioase şi crude a micilor vieţi ce vor să iasă la iveală. In pădure joacă soarele — întinde sau destinde umbre lungi şi drepte prin pete de lumină.

La Trei-Colnice veveriţe se alungă prin aluni, iarba s'a acoperit cu vânătul deschis al brânduşilor, râmele şi cârtiţele oarbe sapă în pământul moale lungi galerii întunecate.

Te-ai întins la soare şi nu-ţi mai dai seama cum te-a părăsit conştiinţa de om, şi cum ai devenit de odată una cu pământul, una cu viaţa care isbucneşte de pretutindeni, nerăbdătoare, tânără şi caldă. Ai devenit auzul, mirosul şi văzul primăverii, când toate gângăniile pământului freamătă înnebunite la urechea ta, când te ameţeşte mirosul jilav şi tânăr al aburilor în soare, când ochiul cuprinde Bucegii lucind albăstrui în zare, şi când nu mai ştii de e Piatra-Craiului un şir muntos sau doar dunga îndepărtată al vreunui nor prelung.

●

Coasta de Argint a prins în capcană primăvara ce era în treacăt, încătuşând-o în toti pomii înfloriţi, şi în macii roşi de sânge din poenile înclinate.

Marea-Neagră — străvezie de atât senin cu soare — se întinde la căldură, nemişcată şi pustie.

In Balcicul biblic al poeţilor, pictorii s'au aşezat pe la răscruci, urzind pânze fermecate din culori şi din lumină.

Trec pe lângă ei asinii cu sacaua, la fântâna cea din deal şi din pădure — Ak Bunar cum i se spune.

Au ieşit în larg pescarii. Trag năvodul, ciaparina, şi se întorc cu pradă vie, cu lufari şi cu scrumbii, cu calcani, chefali şi midii, de se bucură în barbă, ştirb şi mucalit, Mahmud.

Pierdut printre caişi, un minaret păgân înalţă către cer uitata semilună şi glasul melopeic al unui muezzin îşi cheamă credincioşii întru Allah cel Sfânt, la ruga înserării.

Apune acum, pe dealuri, un soare cât o minge pierdută de copii. Se lasă încet răcoarea căci s'a sfârşit cu ziua, şi timpul nu aşteaptă.

●

Pe cer trec în triunghiu, cocorii primăverii!

PIA ARAPU

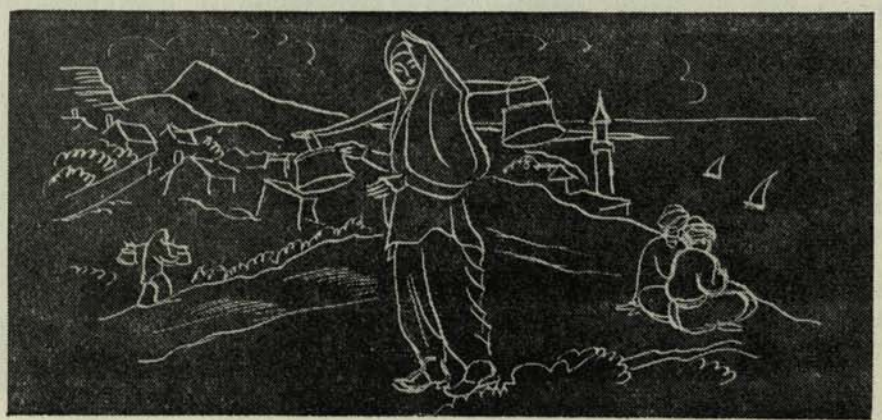

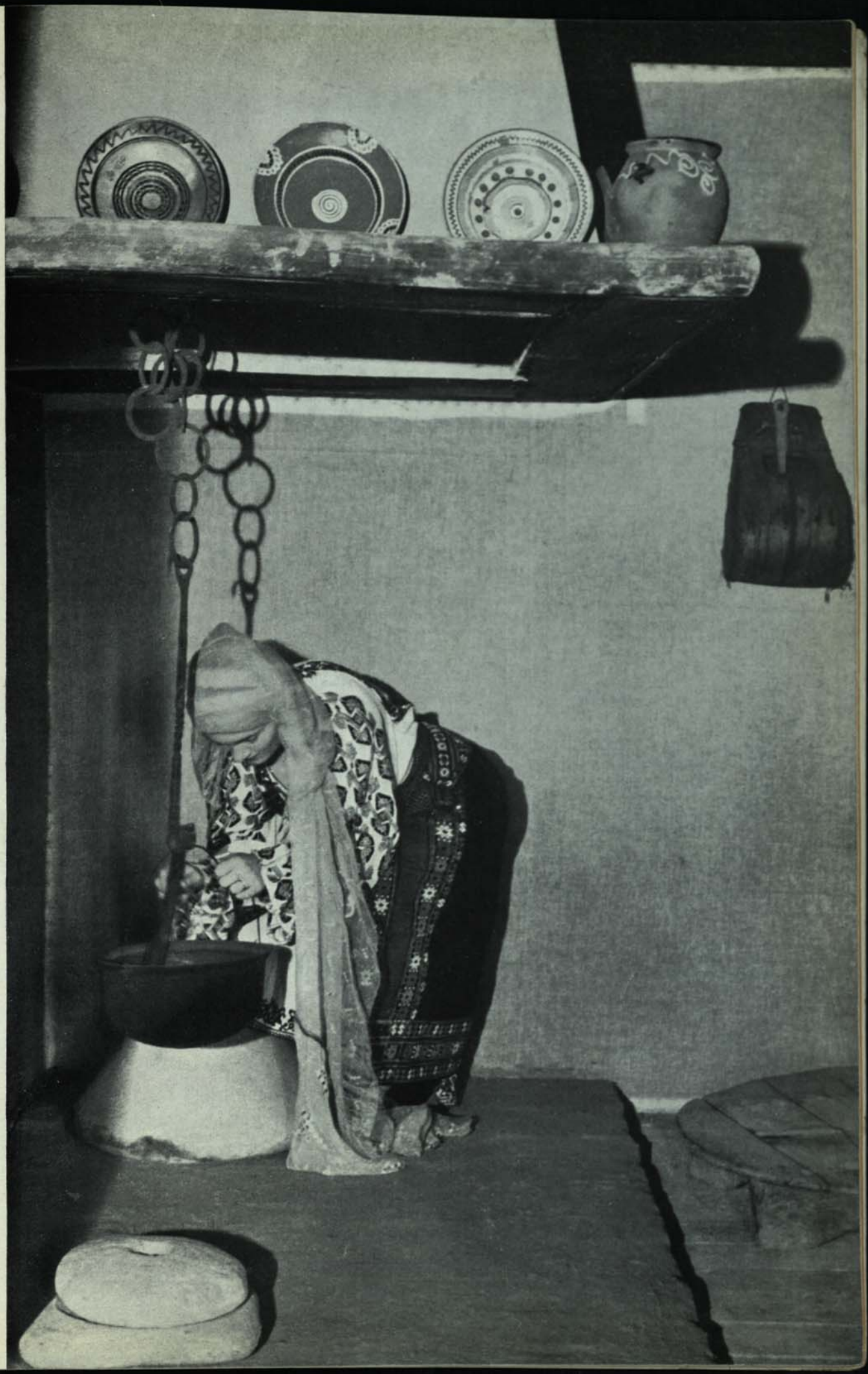

LA VATRĂ
I. Berindei
Premiul IV
Concursul
de fotografii
O. N. T.

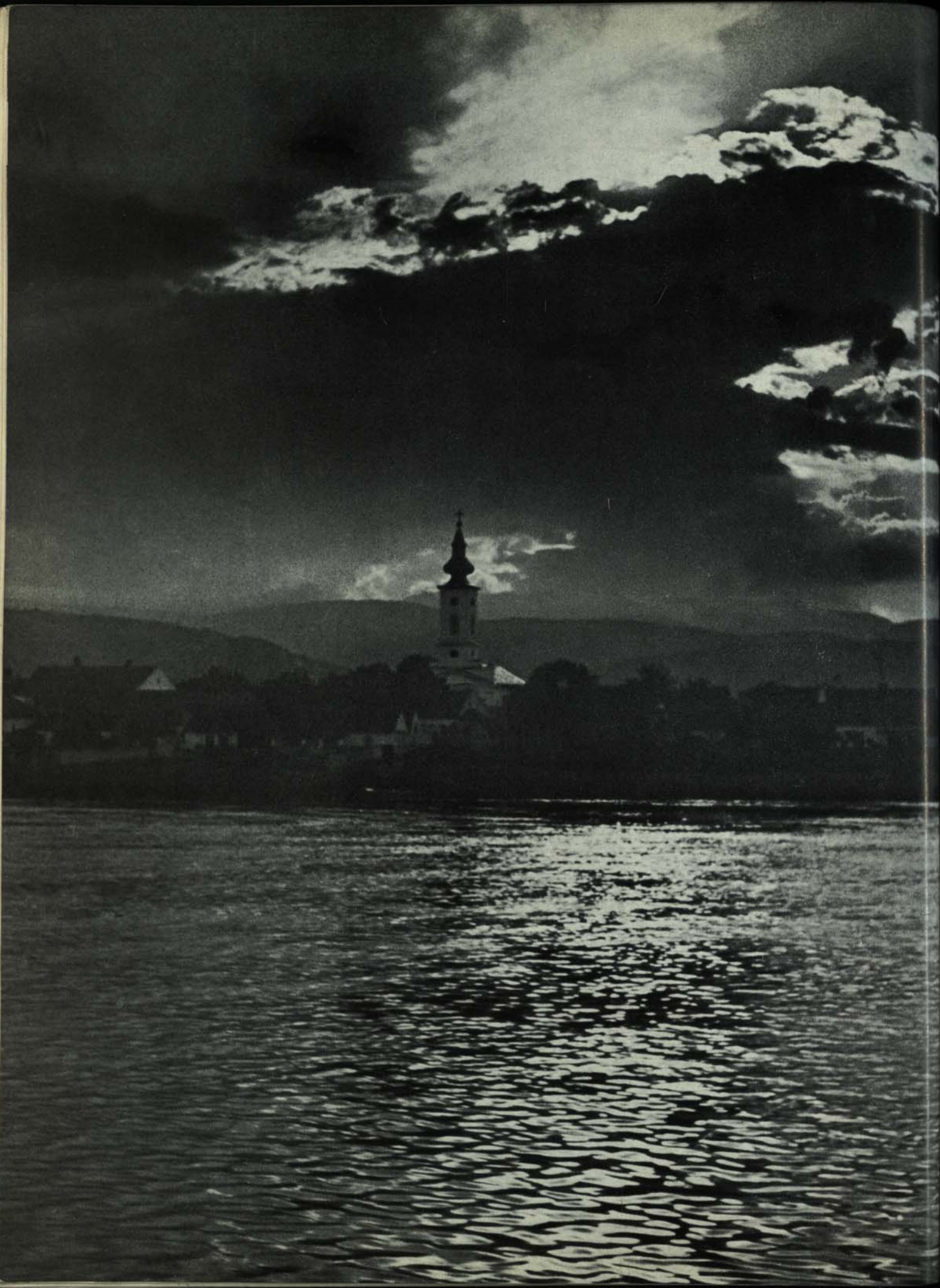

LA GARD — *Dr. Középesy Ladislau*

Ca și în anul trecut și în acest an a avut loc un concurs de fotografii din inițiativa O. N. T. La aceasta expoziție a participat și Măria Sa Marele Voevod Mihai, cu două fotografii foarte reușite, clasându-se hors-concurs.

Expoziția a avut loc între 1 Februarie și 15 Martie 1938, în sala de jos a Oficiului Național de Turism. Au fost prezentate 350 de fotografii, fiind selecționate 160, cari au fost expuse.

S'au distribuit mai multe premii. Citãm primele patru:

I. D-l Căpitan Șutu și d-l Sever Cernescu; II. D-nii Silistrarianu și Dr. Balan; III. Dr. Középesy Ladislau și d-l Dietrich Dick; IV. Domnii Berindei, Cristoveanu, Ing. Tomescu și d-ra Elvira Orza.

Au mai fost distribuite numeroase menționi.

stânga:

PRIVELIȘTI PE DUNĂRE — *Ing. N. Tomescu*

Premiul IV — Concursul de fotografii O. N. T.

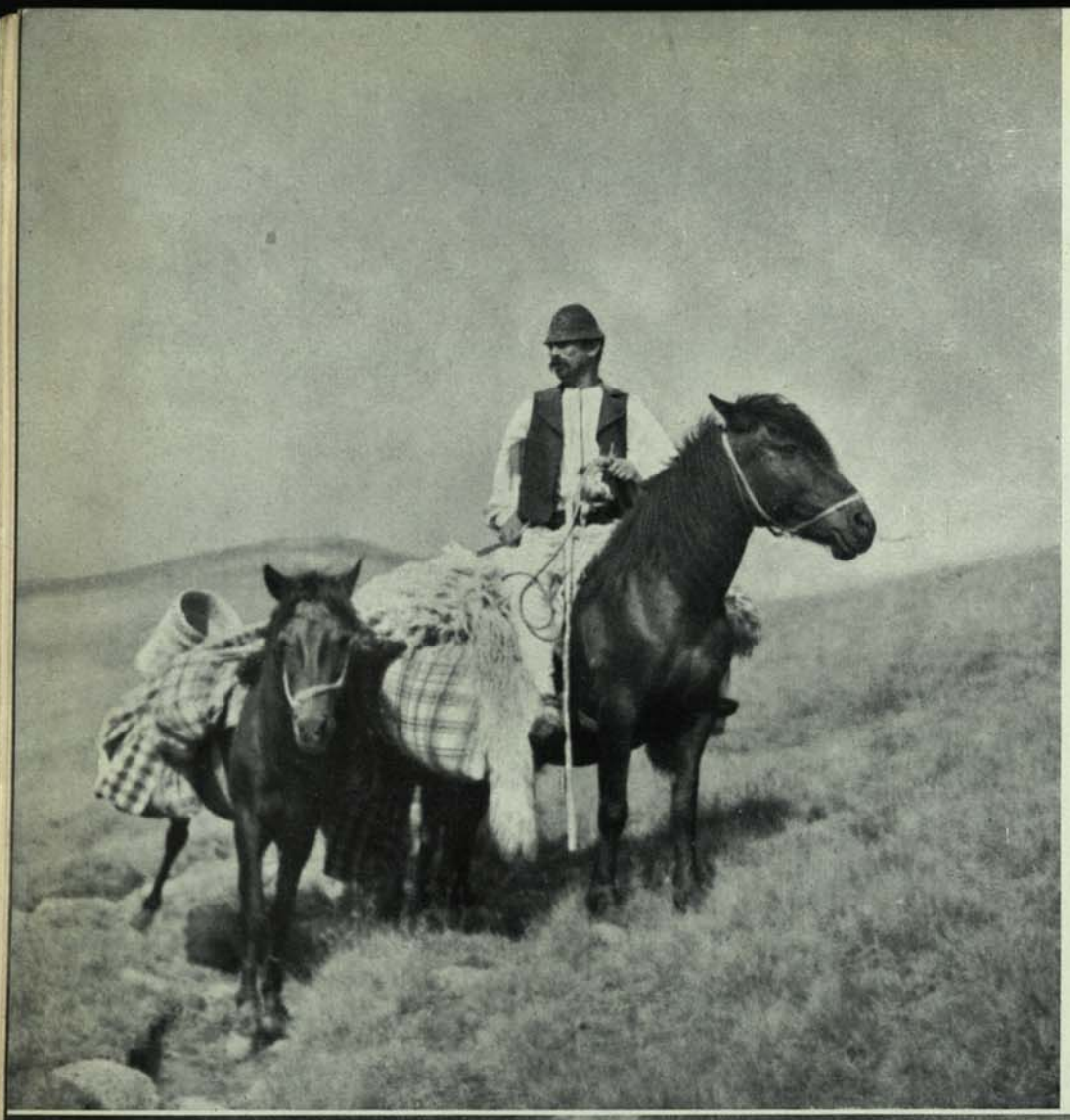

PE NEGOVANUL MARE
Elvira Orza
Premiul IV — Concursul
de fotografii O. N. T.

STRÂNSUL PÂNZEI
LA BRĂNIȘTENI
N. Cristoveanu
Premiul IV — Concursul
de fotografii O. N. T.

CRONICA TURISMULUI

DESPRE UN TURISM AUTOHTON

Dacă până în prezent noi nici nu ne-am statornicit măcar asupra termenului cu care să numim îndeletnicirea ,,turismului'' sau ,,drumeției'' aceasta se întâmplă din pricină că însuși turismul sau drumeția noastră n'a dobândit o formă precisă, specifică și deci n'a fost suficient definită ca atare.

Ne găsim încă în perioada când, în câmpul turismului și sub această etichetă, se strecoară practici și obiceiuri cari nu țin tocmai de esența lui cea mai pură. Se acreditează astfel sub numele de turism toate acele ascensiuni cu program prestabilit ,,la milimetru'' și cu un caracter evident de sport, în care accentul principal cade asupra rezistenței fizice a drumețului, și al căror rezultat se judecă în raport cu timpul utilizat, ca și toate acele excursii colective, zgomotoase — organizate adeseori cu alte scopuri — în care interesul cade în prima linie pe societatea în cadrul căreia se fac și pe o seamă de alte elemente, cari vizează mai degrabă buna dispoziție organică a turistului, decât condiția lui sufletească.

Ne mărturisim așadar, din capul locului, pentru o formă mai înaltă de turism, în cadrul căruia, deprinderi ca cele de mai sus pot constitui variante explicabile pentru începuturile noastre în acest domeniu, dar pe care nu le dorim deloc înstăpânite ca regulă sau normă.

Turismul trebue să fie mai mult o activitate intelectuală, să antreneze adică mai mult inima și mintea, constituind mai ales un mijloc de înaltă desfătare sufletească. Turismul trebue să fie deopotrivă o școală și propagat ca atare în cercuri cât mai largi. Pentru aceasta el trebue să fie însă fundat organic și grefat adânc pe realitatea noastră spirituală.

Ne-am întrebat astfel dacă neamul nostru, definit adesea ca ,,neam de ciobani'' are în plămada lui sufletească acea dragoste de natură și acel imbold spre drumeție, cari ar putea fi așezate ca piatră de temelie pentru mișcarea noastră turistică de acum și de totdeauna.

Ne-am pus această problemă cu atât mai mult, cu cât s'a spus despre noi, că, în opoziție cu alte neamuri conlocuitoare, suntem inapți pentru turism, că ne lipsește oarecum facultatea de a simți natura și a trăi plăcerile drumeției.

Dar dacă îndeobște se poate spune despre țăran (noi. până acuma, n'am fost decât o națiune de țărani) că este inapt de a trăi estetic natura, ale cărei elemente au pentru el numai o valoare practică, apoi hotărît că țăranul român se găsește printre puținii cari fac excepție dela această regulă.

Și ne gândim aci mai ales la țăranul de munte, la țăranul carpatic, adică tocmai la acela care a fost luat ca prototip al Românului și ca obârșie a lui.

Intr'adevăr, felul de viață pe care a dus-o de-alungul veacurilor, indeletnicirea lui caracteristică de crescător de oi, de ciobănit cu forma lui specifică de a se practica, l'au ferit de monotonia și rutina care adoarme ochiul și care a răpit altora capacitatea de a intui estetic natura, peisagiul. Transhumanța i-a creiat mereu un cadru nou, mai larg și mai variat abătându-l dela o perspectivă prea îngustă și stearpă. Urcușul la munte dela ,,Sfântul Costandin'', după o iarnă petrecută în câmpie, sau în bălțile Dunării, însemna pentru el un prilej fericit de a-și ,,eși din margini'', de a privi cu o dispoziție sufletească nouă, cu un ochiu proaspăt, un peisagiu care el însuși varia dela o vară la alta, după cerințele practice ale meseriei, întocmai cum plecarea — tristă ca toate plecările — dela ,,Sfânta Mărie'' îi creia o capacitate nouă de înțelegere și trăire.

Poezia noastră populară păstorească atestă de altfel suficient această facultate de a înțelege și trăi aspectele naturii.

Viața aceasta nestatornică, de vecinică pendulare, între câmpie și munte, ni se pare a constitui condiția esențială care a prilejuit acel complex de sentimente și îndemnuri, care ne caracterizează, în bună măsură, ca neam și tot aci trebue căutat germenele incontestabilei noastre vocații spre drumeție.

,,Dorul'', acest sentiment complex și specific, ivit tocmai în mediul acesta păstoresc, nu este, într'adevăr, un sentiment static. El are o evidentă coordonată spațială. Este și dinamic. Ciobanului român, plecat din fragedă copilărie pe urma oilor, îi era dor ,,de-acasă'', dor ,,de-amunte'' și uneori poate, chiar de câmpia domoală cu sate, livezi și mirişti de toamnă, spre cari năzuia succesiv pasul lui domol și legănat.

Cine poate crede apoi, că întreg tezaurul acesta de motive, că tot freamătul acesta arhaic și mare, că toată această neliniște și ritmul acela molcom dar amplu, nu ni s'a transmis nouă, celor de azi și că drumeția noastră ar putea fi alceva decât neastâmpărul și patima lor de-atunci, crescută și evoluată pe măsura condițiilor noastre de viață?

Românul este, așadar, prin firea lui, înclinat drumeției. Suntem turiști prin atavism. Inclinația noastră spre drumeție izvorăște din acea nevoe spațială moștenită, al cărei motor este *dorul* nostru, care înseamnă tot atâta: dorință, îndemn, nostalgie și părere de rău... Noi facem turism ,,*de dor*'', (de dor de munte mai ales) așa cum alții îl fac din prea-plinul trupesc, sau din snobism.

Și dacă totuși, noi n'am avut până în vremea din urmă o mișcare turistică propriu zisă, aceasta se datorește numai faptului că ne-a lipsit clasa cultă (suprapusă), care să aibă răgazul să se dedea acestei plăceri și nici decum lipsei de vocație, de dispoziție organică.

Este concludent și simptomatic apoi, faptul că primele înjghebări turistice, primele asociații de turism, s'au înfiripat la noi, nu în marile centre de populație, ca o atestare a nevoii populației citadine, de a evada din mediul ei, ci în câteva orașe de munte sau chiar sate, unde duhul muntelui și al ciobăniei s'a găsit mai consistent și mai viu. Astfel: Piatra Neamț, Brașov, Sibiu, Câmpulungul Muscelului, etc. și ceva mai în urmă: Poiana Sibiului, Buzău, Avrig.

Abia mai târziu s'au întins cucerind încet încet și câteva orașe mari de câmpie prin înființări de secțiuni.

S'ar putea vorbi deci de un adevărat ,,descălecat'' turistic ca și de un cult al muntelui:propagat din creștete spre văi și câmpie și dela ciobanul de altădată la Românul cult de azi. Dar nu mai insistăm.

Precizăm însă că, văzut astfel, turismul nostru nu va mai putea fi considerat ca o marfă de import, ca o îndeletnicire de împrumut și sperăm că indiferent de termenul cu care turisticii noștri vor consimți să-și numească activitatea, ei vor căuta să imprime [practicei lor drumețești caracterul neaoș și românesc și înțelesul înalt pe care ne'am străduit să-l evidențiem.

C. MUNTEANU

SKIUL PRIMĂVARA

CUPA BUCEGILOR

Mai acum câțiva ani, când mișcarea sportivă nu era privită cu înțelegerea de azi, când nu se pătrunsese îndeajuns importanța sportului dătător de sănătoasă viață fizică și morală, acei câțiva îndrăgostiți de sportul skiului, care se „încumetau" să-l practice primăvara, erau înconjurați de întrebări și semne de mirare și socotiți „originali".

Treptat lucrurile s'au schimbat, mentalitatea a luat altă formă și acest fapt nu mai constitue azi o noutate.

Skiul de primăvară prin satisfacția deplină pe care o dă sportivului, cucerește din zi în zi noui adepți.

Iarna când tot întinsul e învesmântat în alb, când ceața și furtuna depe munte e nelipsită, skiul se practică cu oarecari inconveniente și risc.

Primăvara până în spre sfârșitul lui Mai, pe creștetul munților și în văi adăpostite, skieurul îmbrăcat ușor, bătut de raze prietenoase de soare, simte într'adevăr plăcerea sportului iubit. Se face ski pentru ski, fără gânduri pentru performanțe, recorduri, cuceriri de plachete și cupe.

După coborâre, spre poale de munte, skieurul se bucură de aspecte noui; își încântă privirea cu prospețimea pământului înverzit și respiră din noua viață liberată din strânsoarea iernei.

Înțelegându-și rostul, asociația „Ski Club București", condusă de arhitect Ghinescu, dr. Andreescu, Camil Morțun, inimosul profesor de educație fizică și alți iubitori ai sportului, pentru a atrage atenția generală asupra practicării skiului primăvara, a organizat a doua zi de Paști, pentru a doua oară, cursa de coborîre pe valea Cerbului pentru „Cupa Bucegilor", — cea mai interesantă probă de ski dela noi și ultima manifestare oficială a sezonului.

Cursa s'a desfășurat pe o distanță de aproximativ 3000 m. la o diferență de nivel de 800 m cu plecarea depe vârful Omul — 2245 m — și sosirea mai jos de valea Priponului, după ce s'a străbătut minunata vale a Cerbului.

Pe o zăpadă favorabilă și o vreme bună, admiratorii skiului au încurajat concurenții numeroși de calitate pentru rezultatele obținute care au desăvârșit succesul probei, spre mulțumirea organizatorilor.

Cupa Bucegilor, a fost câștigată de tânărul Binder (S.K.V.) care a parcurs distanța în timpul de 2' 21" 5.

Binder, învingând pe Toma Boerescu, câștigătorul de anul trecut și favoritul din acest an, a fost revelația concursului și timpul realizat constitue un mare progres technic, față de anul precedent, când aceiaș distanță a fost parcursă în 6'.

Oficiul Național de Turism, atent la toate manifestările sportive de interes general, — nu a scăpat nici acest prilej, pentru a face o bună propagandă și a spijini sportul skiului, — a donat o frumoasă cupă echipei clasată prima, care și în acest an, a revenit grupării I. A. R. — Brașov.

Câteva aspecte ale cursei pentru cupa Bucegilor și cupa O. N. T., desfășurate în minunata priveliște a Caraimanului, au fost filmate de echipa technică a Direcției Cinematografice O. N. T. care își urmează programul ce și l'a propus, de a face cunoscute toate frumusețile țării. Această actualitate va apărea în Jurnalul Sonor O. N. T. No. 10, la rubrica „Români cunoașteți-vă țara"...

OVIDIU N. GOLOGAN

★

CĂRĂRI NECUNOSCUTE IN MUNȚII FĂGĂRAȘULUI

Pentru ca să urce Moldovanul, cel mai înalt vîrf din masivul Făgărașului și din toți Carpații, turiștii preferă să pornească din Sâmbăta de Sus sau din comuna Breaza a județului Făgăraș. Există însă și o altă posibilitate, ceva mai anevoioasă într'adevăr, prin lungimea drumului care trebue străbătut, dar nu mai puțin atrăgătoare prin pitorescul locurilor sale, prin măreția unică a unor tărîmuri puțin călcate și care, credem, merită să ispitească dorul de a cunoaște și prețuirea iubitorului munților noștri.

Din Câmpulungul — Muscel — după ce treci Râul Târgului spre Nord-West, pe șoseaua județeană pe care se înșiră: *Bughea de Jos*, industrialul *Albești*, fără să simți, ca într'o plimbare obișnuită ajungi, după ce sări firul de apă al *Brătioarei* în sătulețul pur muntenesc *Cândești*.

De aici, începe urcușul coastei de munte, la început ușor, apoi din ce în ce mai ridicat, în piept, drum lung, destul de obositor, ferit însă de soare, deoarece se taie în plinul unei păduri de fag, amestecat cu stejar, arțar, mesteacăn.

Sus abia, se deschide priveliștea pe orizonturi largi, rezemate de culmi rotunde. Aici e *Voevoda* și la o jumătate de ceas numai, *Portăreasa*, căciuli țuguiate de munte, acoperite cu iarbă deasă, înaltă. Acum începe cărarea de munte *hățașul*, cum i se spune prin aceste locuri nestrăbătute decât de ciobanii care vin sau se duc către stânile lor cu sarici grele, mânînd măgărușii împovărați cu burdufe pline cu brânză.

Cărarea cotește spre *Cernatul* aidoma, și spre *Obârșie*, de unde privirea cuprinde tot drumul străbătut, până hăt departe către Câmpulung pe valea închisă a Brătioarei. Acum, un ocol mână un hățaș spre Apus spre *Păpăul* împădurit cu râpe repezi și spre *Groapele* ale cărei văi se împreună cu acelea ale muntelui *Roșu*, dinte stîncos și drept pe al cărui abrupt de Sud, doar caprele negre se încumetă să-l escaladeze.

In dreapta, la Răsărit, se ridică *Ezerul* masiv cutezător și uriaș care amintește Caraimanul Bucegilor. La stâna din Roșu e bine să se rămînă peste noapte pentruca astfel drumul până la Urlea sau Breaza să se împartă exact în două.

O FAZĂ A CONCURSULUI

CUPA BUCEGILOR ŞI CUPA O.N.T.

Cupa Bucegilor care a fost disputată în acest an, a fost câştigată de tânărul Binder.

Cupa pe care o prezentăm în fotografia din dreapta paginei, a fost dăruită de Oficiul Naţional de Turism, echipei clasate întâia; gruparea I. A. R. din Braşov.

CUPA OFERITĂ DE O. N. T.

SKIORI SUIND
SPRE PUNCTUL
DE PORNIRE

SKIURI IN REPAUS

PUNCTUL DE PORNIRE
PENTRU CUPA BUCEGILOR

Din Roşu, încep iarăşi spinările ierboase ale *Oticului*, de unde, chiar de lângă hăţaş isvorăşte Dâmboviţa, aici ochi de apă, cristalin şi pur, — apoi *Mezea* şi *Şleul* nesfârşit al *Brătilei*.

Drumul e tot timpul deschis, nimic nu împiedică privirea totuşi e bine să se folosească indicaţiile ciobanilor care se întâlnesc în cale. Cărarea se lasă acum uşor spre Vest, urcând apoi *Ludişorul* vălurit şi în dreptul *Zârnei* se uneşte cu poteca marçată care urcă din Breaza Făgăraşului.

Ţinând cărarea spre Apus, în doar două ceasuri se poate ajunge la cabana din *Urlea*, punctul cel mai înalt, înainte de a ajunge la *Moldovanul* — 2560 m. —

Spre Nord, drumul coboară printr'o vale prăpăstioasă, repede şi împădurită, de mare pitoresc alpin şi inedite privelişti către minunatul sat *Breaza* la 20 km. depărtare de Făgăraş.

SERGIU LUDESCU

★

ADUNAREA GENERALĂ A ASOC. A.D.M.I.R.

Asociaţia Turistică A.D.M.I.R. a ţinut Adunarea Generală pe 1937 în ziua de 8 Mai 1938, în oraşul Piteşti, în sala de Consiliu a Prefecturii judeţului Argeş, pusă la dispoziţie de D-nul Colonel Cameniţă Prefectul judeţului.

Au participat delegaţii Secţiilor Bucureşti, Făgăraş, Câmpulung şi Piteşti, precum şi peste 100 de membrii veniţi cu două vagoane speciale din Capitală, în frunte cu d-nul Ion Udrişte-Olt Preşedintele Asociaţiei.

Inainte de a se intra în ordinea de zi, Adunarea Generală aprobă în aclamaţiuni expedierea unor telegrame omagiale M. S. Regelui Carol al II-lea şi d-lor Ing. N. G. Caranfil şi Dr. Gh. Dumitrescu, Preşedinţi de onoare, d-lor Vintilă Paraschivescu Preşedintele O. N. T. şi Armand Călinescu, Ministrul Internelor.

Adunarea Generală aclamă ca Preşedinte al desbaterilor pe d-nul Colonel Cameniţă, Prefectul judeţului Argeş, un distins turist.

Adunarea Generală aprobă în aplauze raportul asupra activităţii Comitetului Central pe 1937 cetit de d-nul Secretar General I. Ionescu-Dunăreanu, după care votează descărcarea de gestiune pe 1937.

Adunarea Generală aprobă majorarea cotizaţiei la lei 220, anual, inclusiv abonamentul la *Buletinul Alpin* şi ratifică exclu-derea d-lor Dr. V. Steopoe şi Av. N. Dimitriu, pentru acţiunea lor contrară intereselor Asociaţiei.

După proclamarea unor distinse personalităţi din turismul românesc ca membrii de onoare ai Asociaţiei, Adunarea Generală trece la discuţia noului proect de Statut pe care îl aprobă în urma prezentării făcută de d-nul I. Udrişte-Olt Preşedintele Asociaţiei şi a raportului D-lui Nerva Stoica Vice-Preşedinte şi Raportor al Comisiei de elaborare.

Epuizând ordinea de zi, Adunarea Generală alege următorul Comitet Central pe o nouă perioadă de trei ani; Preşedinte Central, *Ion Udrişte-Olt*, membrii; Nerva Stoica, Em. Colceag, I. Ionescu-Dunăreanu, Titus Ionescu, Th. Melcescu, Ed. Mărculescu, I. Munteanu, C. V. Ionescu şi Dr. Petre Georgescu.

După Adunarea Generală a avut loc o masă comună la Cazinoul Piteşti după care participanţii au plecat în grup spre Cumpăna-Argeş, la casa Vlad Ţepeş, a Asociaţiei A.D.M.I.R.

De aci un grup de 10 persoane sub conducerea d-lui N. Stoica au efectuat o ascensiune de iarnă la Lacul Călţun, deschizând sezonul de turism pe versantul Sudic al Făgăraşului, iar un alt grup mai numeros sub conducerea d-lui I. Udrişte au făcut o excursie de agrement pe muntele Marginea.

★

CONSIDERAŢIUNI ASUPRA NOUILOR ITINERARII S.M.R.

Cu începere dela 1 Aprilie 1938, Serviciul Maritim Român a pus în vigoare itinerariile sale valabile până la 1 Octombrie 1938.

Liniile I şi II vor fi deservite până la sosirea nouilor vapoare de lux şi mare viteză *Transilvania* şi *Basarabia*, tot de vasele *Dacia*, *România* şi *Regele Carol* I, prin rotaţiune, plecările având loc din Constanţa în fiecare Luni la ora 24.

Porturile ce vor fi deservite de aceste vase sunt: Istanbul, Pireu, Alexandria, Haifa, Beirut.

Itinerariul pentru aceste linii a fost în aşa fel alcătuit ca să asigure pasagerilor un timp necesar vizitării porturilor unde vasele vor face escală, şi mai ales, s'a avut în vedere ca legăturile între porturi să fie stabilite cât mai rapid, calitate ce incumbă unei linii poştale.

In ceeace priveşte linia Dunăre-Mediterana Occidentală, plecările vor avea loc din Galaţi lunar, iar linia va fi deservită de vapoarele mixte *Alba Iulia* şi *Suceava*, cu un deplasament de 12.000 tone.

Vasele vor atinge la ducere porturile; Constanţa, Istanbul, Salonic, Pireu, Izmir, Malta şi Marsilia, iar la întoarcere; Genova sau eventual Napoli, Malta, Pireu, Istanbul, Constanţa, spre a reintra apoi la încărcare în Dunăre la Galaţi şi Brăila.

Portul Genova care în această linie fusese prevăzut în celelalte itinerarii anterioare, la ducere, în actualul orar este prevăzut la întoarcere, în vederea unor însemnate transporturi de orez ce ţara noastră va importa din Italia.

Aceste vase escalând în porturi atât de interesante, ca

activitate comercială cât şi ca turism, în care vor rămâne una, două şi trei zile, desigur că vor atrage un însemnat număr de pasageri, asigurându-i acelaşi succes ca şi în anii trecuţi.

O călătorie de mult interes şi mai ales un prilej de odihnă, voiajând totuşi, oferă amatorilor de plimbări pe mare, linia Levantului deservită de vapoarele mixte *Ardeal* şi *Peleş* cu un tonaj de 12.000 tone deplasament.

In adevăr, aceste vase pleacă din Dunăre lunar, atingând: Constanţa, Istanbul, Tripoli (Siria), Beirut, Haifa, Tel Aviv, Port Said şi Izmir, dând posibiltate pasagerilor, prin escalele lor de 2—3 zile, de a vizita nu numai porturile ce ating, dar şi împrejurimile acestora.

Amatorii de a vizita pitoreştile porturi greceşti pot face o plăcută călătorie cu „*Durostor*" ce pleacă lunar din Galaţi, pentru a atinge Constanţa, Istanbul, Pireu, Volo, Stylis, Salonic, uneori Chios sau Mitileni şi în mod regulat Izmir. In ceeace priveşte preţurile stabilite, ele sunt echitabile şi în orice caz sub nivelul preţurilor concurenţei.

Pentru a uşura plasarea biletelor, taxele de îmbarcare şi debarcare sunt cuprinse în tarif.

Hrana servită la bordul vaselor S. M. R. este abundentă şi de primă calitate, asigurându-se prin menu-urile servite satisfacerea celor mai rafinate exigenţe.

Serviciul la bord de asemenea este ireproşabil, personalul S. M. R. fiind totdeauna îndatoritor faţă de călători.

Este aproape sigur că S. M. R. va acorda şi anul acesta ca şi în trecut o reducere de 20% asupra preţurilor sale, tuturor călătorilor, la toate clasele şi pentru toate liniile sale.

Este îmbucurător că şi în ţara noastră turismul a luat un ritm înviorat şi sperăm că acest progres nu va înceta.

ŞCOALA DELA KRAKOVIA

Am înregistrat anul trecut în paginile acestei publicaţii înfiinţarea catedrei de turism la Universitatea din Krakovia, catedră care a fost încredinţată Doctorului Stanislav Leszczycky prof. la această universitate. Urmărind manifestările şi evoluţia lucrărilor conduse cu destulă pricepere putem face astăzi o scurtă dare de seamă asupra cursului. Divizat în trei trimestre, începe cu o examinare sau mai bine zis cu o precizare a bazelor geografiei turistice complectându-se cu un studiu de geografie regională, care încadrează turismul în Polonia. O expunere sumară asupra principalelor staţiuni de cură din Europa închee acest trimestru. Lucrări practice executate de studenţi înglobează exerciţii de cartografie, statistică practică şi lucrări de balneografie.

Intrucât Institutul urmăreşte şi întocmirea unui atlas turistic al Poloniei (sc. 1; 1.000.000), studenţii mai sunt obligaţi să contribue la întocmirea unei hărţi pentru acest atlas, prezentând şi un proect de călătorie pentru o lună într'o ţară din Europa. Ultimul trimestru al anului este destinat studiilor de monografie turistică, în care aplicativ se întrebuinţează materialul de studiu în legătură cu geografia turistică, cu statistica, comunicaţiile, etc. La acest studiu sunt obligaţi să mai întrebuinţeze metodele cartografice şi statistice aşa cum au fost stabilite la cursul de un an.

Fără a face comentarii asupra metodelor de lucru, cărora le rezervăm paginile numerilor viitoare, vom trece în revistă o lucrare a titularului catedrei intitulată „Zagadnienia Geografii Turysmu" (Despre Geografia Turismului). Este o comunicare cu intenţia de a sintetiza preocupările anterioare în această direcţie, destul de numeroase în ultimii 20 de ani. Ca bază e luată teza lui Grünthal, care a introdus în geografia comunicaţiilor problemele turismului, problemă care preocupă astăzi pe toţi geografii.

Mişcarea turistică este definită de Glückmann, Grünthal, Neffe şi Fularski, ca o mişcare la care participă acei ce stau un timp limitat într'o localitate, fără a urmări un beneficiu material sau interesele serviciului.

Din punct de vedere economic, această mişcare poate fi definită ca o circulaţie şi punere în valoare a capitalului pe care îl reprezintă natura, climatul sau diferitele opere de artă. Ştiinţa Germană încadrează mişcarea turistică în geografia comunicaţiilor. In acest caz ea este legată de comunicaţia călătorilor, sau mai bine zis de circulaţie, iar localităţile balneare, climatice sau de interes turistic se amestecă cu localităţile importante pentru circulaţie cum ar fi de exemplu nodurile de cale ferată, porturile, etc. De aceea această concepţie nu pare a fi justă' întrucât problemele turismului transgresează în mod evident aceste cadre. Leszcicky crede că trebue să ţinem seama şi de exploatarea staţiunilor, care este legată la rândul ei de mişcare, după cum migraţiunile trebuesc socotite neapărat ca probleme demografice. Instalaţiunile şi caracteristicile unei localităţi aparţin geografiei locale pe când efectele culturale, sociale şi politice, aparţin geografiei culturii,.

De aceea este mai logic să legăm problemele turismului de geografia economică, tratându-le în grupuri separate, aşa cum tratăm o geografie agricolă, industrială, etc. In acest caz problemele principale ale geografiei turismului sunt următoarele;

1) Probleme în legătură cu omul, migraţiunile sezoniere cu scopuri culturale, de viligiatură, distracţie; intensitatea lor, durata, compoziţia demografică a turiştilor, direcţia mişcării. La rândul ei mişcarea poate fi şi ea împărţită în grupe după scop şi mijloace de locomoţie.

2. Probleme în legătură cu mediul geografic. Acestea se referă mai ales la localităţile către care se îndreaptă turiştii încadrând deci elemente descriptive, de clasificare, situaţie, relaţii, caracteristici, etc. care aparţin în totul geografiei turismului.

3. Probleme în legătură cu exploatarea economică, industria turistică, industria balneară, gastronomică, etc. care sunt legate de serviciu şi instalaţiunile mişcării turistice. Din punct de vedere geografic această industrie aparţine geografiei turistice. Exploatarea economică este condiţionată de mediul geografic sau de factorii climatologici bazându-se pe exploatarea raţională a naturei. De aceea geografia turismului tratează şi studiul protecţiei naturei complectat cu organizarea regiunilor.

4. Probleme în legătură cu cultura şi activitatea omului. Aici se încadrează manifestările culturale şi operile cari provoacă mişcarea turistică, mişcare cu efecte culturale şi politice enorme încadrată geografiei turismului.

Ştiinţa turismului este astăzi o ştiinţă destul de tânără ca să poată preciza problemele Geografiei turismului în tot complexul lor. Şcoala dela Krakovia începând cu sinteza studiilor făcute până în prezent caută să ajungă la concluzii noi care au menirea să creeze o altă bază acestui studiu. DEM.

INFORMAŢII

■ *Luna Bucureştilor.* — Odată cu împlinirea a 20 de ani dela unirea tuturor românilor s'a inaugurat şi a patra Lună a Bucureştilor onorată cu prezenţa *M. S. Regelui.*

In cadrul acestei „Luni", Primăria Capitalei, cu concursul Institutului de istorie universală, a aranjat expoziţia Unirii din sala „Arta" din str. Batiştei.

Această expoziţie cuprinde splendide reconstituiri în foto-montaje reprezentând fazele celor două uniri cari au pregătit unirea definitivă din 1918 sub sceptrul regelui Ferdinand cel leal.

Afară de acest material reconstituit, expoziţia unirii din sala „Arta" cuprinde şi numeroase documente şi arme din vremea lui Mihai Viteazul şi Cuza-Vodă, precum şi documentele aparţinând unirei celei mari.

Intre altele, cuprinde un exemplar unic, sabia principelui Gabriel Batory contimporan cu Mihai Viteazul.

Vizitarea expoziţiei este gratuită. Ca şi în ceilalţi ani s'a dat multă extindere şi parcului atracţiunilor dela şoseaua Kiseleff.

In acest scop Expoziţia Satului care a obţinut în anul trecut cel mai răsunător succes a fost menţinută şi în acest an dându-i o mai mare extindere. Este oglinda fidelă a fiecărui colţ de ţară, redând tot coloritul local în cele mai mici amănunte. De altfel străinii cari ne-au vizitat în anul trecut cu ocazia Lunii Bucureştilor, nu au precupeţit nici o laudă în ceace priveşte această expunere a satului românesc cu tot specificul lui.

A fost angajat în mod special faimosul circ Medrano care oferă zilnic un program bogat şi cu numere de senzaţie.

Numărul cel mai frumos al circului îl constitue surorile Medrano, călăreţe de înaltă şcoală.

Interesant la acest circ este menajeria care cuprinde animale din toate părţile lumii.

O altă atracţiune este raza care poate face orice om invizibil. Graţie unei descoperiri recente orice om, care se va urca pe o scară anume amenajată, poate deveni invizibil pentru privitor.

Intr'un pavilion special a fost instalat şi „omul de sticlă". „Omul de sticlă" este făcut după toate legile anatomice, fiecare organ fiind luminat separat arătându-se totodată şi funcţionarea lui. La sfârşit întreg modelul este scăldat de o lumină puternică.

In afară de cele expuse mai sus Parcul Naţional mai oferă şi alte lucruri minunate demne de văzut.

Spre a oferi un câmp mai vast de distracţii, teatrele şi-au prelungit stagiunea peste termenul obicinuit, alcătuindu-şi un program cât mai variat şi mai interesant.

Pentru vizitatorii din provincie s'au făcut mari avantagii, reduceri pe căile ferate de 50% şi 75%; reduceri la restaurante, hoteluri, teatre, magazine, etc.

Deşi deabia inaugurată luna Bucureştilor atrage zilnic zeci de mii de vizitatori.

In conformitate cu avizul Ministerului Afacerilor Streine. — Dispoziţiunea referitoare la scutirea de viză consulară pentru streinii cari vin să urmeze o cură în vreuna din staţiunile noastre balneo-climatice în intervalul 1 Iunie—1 Octombrie, se menţine şi anul acesta.

Infiinţări de sucursale vamale sezoniere. — Pentru înlesnirea reviziei bagajelor şi-a obiectelor pe cari călătorii străini le aduc cu dânşii, cu prilejul vizitării staţiunilor noastre balneare şi climaterice, direcţiunea vămilor a hotărât înfiinţarea a cinci sucursale vamale şi anume: la *Băile Herculane* pendinte de vama Orşova; *Călimăneşti*, pendinte de vama Sibiu; *Sinaia* pendinte de vama Ploeşti; *Predeal*, pendinte de vama Braşov şi *Slănicul-Moldova*, pendinte de vama Bacău, dar cu sediul la Tg. Ocna.

Aceste sucursale vamale, denumite sucursale sezoniere vor funcţiona numai pe timpul dela 1 Iunie până la 1 Octombrie a fiecărui an.

Operaţiunile vamale la aceste sucursale urmează să înceteze automat odată cu închiderea fiecărei stagiuni în parte.

■ *Dela Comitetul Hotelurilor Turistice.* — In ultima şedinţă a Comitetului Hotelurilor turistice, compus din d-nii; General de Divizie Mihail Ionescu, preşedintele Consiliului de administraţie al C. F. R. şi Ing. inspector general Apostolescu Ion, director administrativ C. F. R., sub preşedinţia d-lui Vintilă Paraschivescu, preşedintele Oficiului Naţional de Turism, la care a luat parte şi d-l arhitect G. M. Cantacuzino, autorul palaceului dela Mamaia — s'a hotărît pe lângă alte chestiuni în legătură cu propaganda turistică în România concesionarea acestui unic palace românesc depe ţărmul mării care va fi inaugurat la jumătatea lunii Iunie 1938.

■ *Reduceri de 50 şi 75 la sută pe c.f.r. pentru „Luna Bucureştilor".* — Vizitatorii „Lunei Bucureştilor" beneficiază de 50% reducere din taxele tarifului tren de persoane dacă vor pleca din staţiile de barcare între zilele de 9 Mai şi 9 Iunie. şi se vor înapoia în acelaş interval.

Inapoierea se va face după cel mult 7 zile, socotite dela data plecărei şi a compostării biletului de călătorie.

Cum se aplică reducerea. La ducere se va călători cu legitimaţia cu preţ întreg, înapoierea făcându-se gratuit pe baza vizei făcute de staţia Bucureşti Nord, Bucureşti Sud, Bucureşti Est, Dealul Spirei sau Mogoşoaia precum şi de Biroul Oficial de Voiaj, concensiunile de bilete C,F,R, din Bucureşti pe baza unui carnet de participare emis de primăria municipiului Bucureşti, stampilat în incinta expoziţiei.

Odată cu prezentarea biletului C. F. R. pentru viză, călătorul va da şi carnetul de participare la expoziţie, care urmează a fi vizat de organele C. F. R. şi prezentat în tren personalului.

Reduceri de 75 la sută. In acelaş interval de timp, s'a aprobat o reducere de 75 la sută din taxele tarifului tren de persoane pentru toţi călătorii cari vor pleca din orice staţie la Bucureşti de Vineri după ora 12 noaptea şi se vor înapoia până Luni noaptea ora 12 inclusiv, viza făcându-se întocmai ca pentru reducerea de 50 la sută.

■ *Un nou tip de paşapoarte diplomatice.* — Pe ziua de 25 Iunie 1938, un nou tip de paşapoarte diplomatice, va fi pus în circulaţie.

Preschimbarea paşapoartelor diplomatice vechi, cu cele de modelul nou, se va face la Direcţiunea protocolului din ministerul afacerilor străine, cu începere dela 25 Iunie 1938.

Paşapoartele diplomatice vechi, nu vor mai fi valabile pentru eşirea din ţară, cu începere dela 5 Iulie 1938; după acea dată ele vor fi valabile numai pentru înapoierea în ţară.

■ *Reducere pe C.F.R. pentru „Luna Cărții".* — Vizitatorii la „Luna Cărții" ce va avea loc la București, vor beneficia de 50 la sută reducere din taxele tarifului tren de persoane, dacă vor pleca dela orice stație și se vor înapoia din București în intervalul dela 9.VI—24.VI 1938 inclusiv.

■ *Impărțirea premiilor pentru „Cupa Bucegilor".* — Intr'un cerc entuziast, s'a procedat Duminică 15 crt. ora 11, în restaurantul Munteanu din Predeal, la împărțirea premiilor competiției de ski pentru „Cupa Bucegilor" cea mai importantă probă de specialitate de la noi.

La această solemnitate a luat parte: D-na și D-l General Petre Bălănescu C-dt. Brigăzii Mixte-Sinaia, D-l Vintilă Paraschivescu, președintele O.N.T. D-l Col. A. Dumitrescu Com. Bat. V. de Munte Predeal, d-l Arh. Relu Ghinescu, președintele S.C.B. d-na și d-l Ioan Gaizer, d-na și d-l Dr. M. Andreescu, d-l Arc. C. Filip, d-nii concurenți și reprezentanții Cluburilor respective.

D-l președinte A. Ghinescu, în câteva cuvinte reamintește asistenții cum s'a desfășurat cursa de coborâre, procedând apoi la împărțirea premiilor în numele D-nei Paula B. Asan, donatoarea „Cupei Bucegilor".

D-l președinte Vintilă Paraschivescu, înmânează echipei I.A.R. 2 Cupa Oficiului Național de Turism, cupă câștigată pentru a doua oară de reprezentanții I.A.R.

La șampanie D-l G-ral Bălănescu felicită pe organizatorii concursului urându-le acelaș frumos succes în viitoarele competițiuni.

D-l Vintilă Paraschivescu satisfăcut de felul cum a decurs acest concurs unic în țara noastră, promite tot sprijinul, adăugând că ar fi important dacă în anul viitor se vor invita și schiori străini pentru a concura la „Cupa Bucegilor" contribuindu-se în acest fel la o bună propagandă a turismului nostru de iarnă. In continuare d-l președinte Aurel Ghinescu, închină în sănătatea D-nei și D-lui Assan, donatorii și animatorii „Cupei Bucegilor", mulțumind pentru sacrificiile ce le fac spre propășirea Ski Clubului București.

D-l Dr. Mihail Andreescu, secretarul general al S.C.B. mulțumește D-lui G-ral P. Bălănescu pentru urările făcute și D-lui Vintilă Paraschivescu pentru frumoasa cupă oferită la care se adaugă importanța filmului realizat de O.N.T. cu ocazia acestui concurs, film ce va fi de un real folos pentru propaganda filmului românesc.

Asistența ovaționează pe D-l G-ral Bălănescu și D-l Vintilă Paraschivescu pentru deosebita atențiune acordată acestei solemnități.

■ *Reducere pentru târgul de mostre din Sibiu.* — Vizitatorii târgului de mostre din Sibiu beneficiază de reducerea de 50 la sută din taxele tarifului tren de persoane, dacă vor pleca între 18 Iulie—12 August a. c. și se vor înapoia între 18 Iulie 14 August inclusiv.

La ducere se va călători cu bilete cu preț întreg, înapoierea făcându-se gratuit, pe baza biletului ce a servit la ducere și a biletului de intrare la târg.

Valabilitatea biletelor pentru înapoiere se limitează la cel mult 5 zile, socotite dela data sosirii în timpul duratei târgului.

Nu se admite întreruperea călătoriei nici la ducere, nici la înapoiere.

Se admite schimbarea clasei la una superioară, plătindu-se în plus diferența cu 50 la sută reducere între tariful întreg al celor două clase.

Suplimentul de tren accelerat și tichetul de tren rapid se vor plăti integral, atât la ducere, cât și la înapoiere.

Mărfurile expuse la târg se vor transporta, la înapoiere, cu reducere de 75 la sută din taxele tarifare.

■ *Programul turistic al A.D.M.I.R.-ului dela 20 Mai—30 Iunie*

2 Iunie: Sinaia — Piatra Arsă —Casa Dr. Gr Dumitrescu (Babele) — Schiel — Bușteni. Conducător: A. Păcuraru.

13—13 Iunie: Poiana Țapului — Schiel — Peștera — Bolboci — Cheile Zănoagei Scropoasa — Bolboci — V. Oboarele — Vârful cu Dor — Sinaia. Conducător: Virgil Costescu.

19 Iunie: Piatra, prin Timișul de Jos — Casa B. T. E. — Vârf — 7 Scări — Timiș de Jos. Conducător: A. Petrescu.

29 Iunie: Bușteni — Schiel — Casa Dr. Gr. Dumitrescu (Babele) — V. Jepilor Bușteni. Conducător: Sc. Antonescu.

Văi — Creste-Escaladări.

12-13 Iunie: Bucegi prin Valea Albă — Cruce — Casa Dr. Gr. Dumitrescu (Babele) — Piatra Arsă — Sinaia. Conducător: Sc. Antonescu.

13—13—14 Iunie: Făgăraș, prin Arpaș — Bâlea — Iacul Capra — —Piscul Negru — Cumpăna —— Curtea de Argeș. Conducător: I. Rădulescu.

12—13 Iunie: Piatra Craiului prin Zărnești — Casa de Vânătoare Diana — V. Isvorului — Creasta Nordică — Casa Radu Negru —Prăpăstii —Zărnești. Conducător: Nerva Stoica.

26 Iunie: Bucegi prin Valea Costilei — Casa Dr. Gr. Dumitrescu (Babele) — V. Jepilor — Bușteni. Conducători: G. Bucur și al Botez.

■ *Programul manifestărilor populare, sportive, etc. pe luna Iunie 1938.* (Date precise).

1	Iunie 1938	—	*Dej* (Someș). Târg de țară.
1—4	,, ,,	—	*Ostrov* (Durostor). Bâlciu de Rusalii.
2	,, ,,	—	*Făgăraș*. Târg de țară pentru vite.
2—13	,, ,,	—	Campionatul regional de atletism (F.R.A.).
4	,, ,,	—	*Făgăraș* (Făgăraș). Târg de mărfuri.
4	,, ,,	—	*Orăștie* (Hunedoara). Târg anual.
8	,, ,,	—	Ziua Restaurației; Serbările Străjerilor, ziua Sporturilor, Aniversarea Proclamării M. S. Regelui Carol II, Te-Deum la Patriarhie și paradă militară, iluminație. Săptămâna 1—8 Iunie este săptămâna mare a Străjei Țării.
12—25	,, ,,	—	*Buzău* (Buzău). Bâlciul „Drăgaica".
15—29	,, ,,	—	*Tecuciu* (Tecuciu). Târg anual.
15—30	,, ,,	—	*Medgidia* (Constanța). Târg semestrial.
15	,, ,,	—	*Plenița* (Dolj). Bâlciu anual.
8—16	,, ,,	—	*București* Concurs hipic organizat de F. E. R.
19	,, ,,	—	*Cluj* concurs hipic organizat de F. E. R.
19	,, ,,	—	*București* (motociclism) „Marele Premiu al Bucureștilor".
22—23	,, ,,	—	*Sasca Montana* (Caraș). Târg anual.
24	,, ,,	—	*Poiana Mierii* (Munții Sebeșului). „Nedeie". Reuniune pitorească a crescătorilor de oi.
24	,, ,,	—	*Breaza de Jos* (Prahova). Târgul anual.
24	,, ,,	—	*Panciu* (Putna). Nașterea Sf. Ioan Botezătorul. Târg anual.
24	,, ,,	—	*Suceava* (Suceava). Serbarea Sânzâenilor.

24 Iunie 1938 — *Sărata Monteoru* (Buzău). Târgul „Drăgaica".
24 „ „ — *Slobozia* (Ialomița). Nașterea Sf. Ioan Botezătorul. Bâlciu anual.
25 „ „ — Cursă pe km. cu plecare din mers (șoseaua Ploești—Câmpina). Motociclism
25 „ „ — Cursă pe km. cu plecare și sosire din mers pe șoseaua Ploești-Câmpina. Competiție automobilistică organizată de A. C. R. R.
25—26 „ „ — *București*; România-Cehoslovacia (F.R.A.)
25—27 „ „ — *Miercurea-Băi* (Sibiu). Târguri mari de țară.
26 „ „ — „Cupa Carpaților" — competiție automobilistică organizată de A. C. R. R. pe traseul Sinaia-Târgoviște — Fundata-
26 „ „ — Găești — Pitești — Curtea de Argeș — R.-Vâlcea — Sibiu — Făgăraș — Brașov — Sinaia.
26—27 „ „ — *Târgoviște* Concurs hipic organizat de F. E. R.
29 „ „ — *Bacău* (Bacău). Târgul durează 20 zile.
29 „ „ — *Bixad* (Satu Mare). Târgul dela mânăstire.
29 „ „ — *Cernăuți* (Cernăuți). Târgul Sân-Petru.
29 „ „ — *Cozmeni* (Cernăuți). Sf. Petru și Pavel. Reuniune populară, fiind hramul orașului.
29 „ „ — *Filiași-Târg* (Prahova). Sf. Petru și Pavel. Târg.
29 „ „ — *Giurgiu* (Vlașca). Bâlciu.
29 „ „ — *Homorod* (Târnava Mare). Târgul anual.
29 „ „ — *Hunedoara* (Hunedoara). Târgul Sân-Petrului și al Vracilor.
29 „ „ — *Mizil* (Buzău). Bâlciu anual.
29 „ „ — *Râmnicul Sărat*. (R. Sărat). Sf. Petru și Pavel. Bâlci.
29 „ „ — *Sasca Montana* (Caraș). Ruga Bisericii Ortodoxe.
29 „ „ — *Miercurea-Ciuc*. Târg de oi.

Iunie. (Date neprecise).
29 Iunie-15 Iul. 1938 *Pe muntele Găina* (M-ții. Bihariei-Apuseni). „Târgul de fete", reuniune pitorească populară (tradiție).
Iunie 1938 — *Baia-Mare* (Satu-Mare) Târgul Domnului.
„ „ — *Năsăud* (Năsăud). De Înălțarea Domnului Ziua Eroilor. Târg de jocuri țărănești.

▪ *Dela Navigația Fluvială Română*. — Direcțiunea navigației Fluviale Române a majorat tarifele sale cu 15 la sută.

Incepând dela 1 Mai a. c. taxa vaporului N. F. R. care circulă între Giurgiu și Rusciuk, după noile tarife sunt; clasa I lei 58, clasa II lei 58 și clasa III lei 42.

Pentru o cantitate de 10 kg. bagaje se va percepe o taxă de 10 lei, iar taxa minimală de fiecare recipisă a fost sporită dela 40 la 50 lei.

▪ *Dela „Touring-Clubul României" și „Frăția munteană". Programul excursiilor în lunile Mai și Iunie 1938.*

1. Duminecă 29 Mai: Muntele Băișoara—Valea Huzii, conducător N. Iepure substitut Gh. Neda.

2. Duminecă 29 Mai: Munții Rodnei (Ineul) conducător Tiberiu Morariu substitut Al. Ghiția.

3. Joi 2 Iunie: Piatra Trascăului, conducător Titu Spornic substitut Aurel Herbaz.

4. Joi 2 Iunie: Cheia Turzii, conducător Marin Georgescu substitut Al. Crăciuneanu.

5. Duminecă 5 Iunie: Valea Drăganului, conducător Prof. I. Tănăsescu substitut Maxim Pop.

6. Miercuri 8 Iunie: Cheia Runcului—Scărișoara Belioara, conducător Ing. Sorin Niculescu substitut Ing. M. Negoescu.

7. Duminecă 12, Luni 13 Iunie; Măguri—V. Irișoarei—Dobria, conducător D-ra M. Cristide substitut Cornel Bodea.

8. Duminecă 12, Luni 13 Iunie: M-ți Sebeșului (Șurian) conducător Adrian Lazăr substitut Prof. M. Kernbach.

9. Duminecă 19 Iunie: Stânișoara — Vlădeasa, conducător Traian Pop substitut Ionel Arnăutu.

10. Duminecă 26 Iunie: Detunata—Roșia Montană, conducător Teofil Faur, substitut Titu Spornic.

11. Miercuri 29 Iunie: Valea Arieșului—Ghețarul dela Scărișoara; conducător Val. Pușcariu, substitut N. Bozonea.

Itinerariul amănunțit al fiecărei excursii va fi anunțat la timp la Librăria „Cartea Românească", unde se pot găsi și toate informațiile necesare, în ce privește condițiile de participare.

Programul excursiilor, pe cari le va organiza Secția T. C. R. „Frăția Munteană", în lunile Iulie—Noembrie va fi anunțat ulterior.

▪ *Buletinul Asoc. de turism România Pitorească* pe luna Mai a apărut cu următorul sumar: Cheia de Dr. D. Gheorghiu Lucian Urmele Ghețarilor pe Carpați de Prof. Gh. Rașcu; informații turistice, excursii, etc.

▪ *Buletinul informativ al asoc. de turism „Munții Noștri"* pe primul trimestru al anului 1938 cuprinde articole de: Ion Conea (Cultul muntelui); P. P. Roșca (Cu skiul în Carpații dintre Olt și Jiu) și diferite informațiuni în legătură cu activitatea asociației. Buletinul este editat de secțiunea București a asociației.

▪ *In atenția Filateliștilor*. — Tuturor amatorilor filateliști, doritori de a face un schimb de mărci, eventual și un schimb de corespondență, le aducem la cunoștință că am primit la redacția revistei noastre următoarea adresă: Ron. W. Treboar, Directorul Școlii Low Bank, Via Morgan, Australia de Sud, destinată scopului de mai sus.

▪ *Asoc. de turism „Brădetul"* din Sibiu a obținut personalitatea juridică prin sentința Tribunalului Sibiu Nr. 33 938.

▪ *Asociația Academică Româno-Germană* din București str. Justiției 75 de sub președinția d-lui Dr. Ion Cocioba a obținut avizul favorabil al Oficiului Național de Turism în vederea recunoașterii ca persoană juridică.

▪ *Touring Clubul României* va construi în vara aceasta prima casă de adăpost, românească, în masivul Făgărașului, la locul Podragului. Asociația a întocmit planurile construcției înaintându-le O. N. T-ului spre aprobare.

▪ *A. D. M. I. R.* Tot în masivul Făgărașului va ridica și asociația Admir o casă de adăpost în Valea Viștei Mari sub Vf. Moldoveanu.

▪ *Asociația „Munții Noștri"* va desăvârși în cursul acestei veri lucrările de reparare și amenajare a cabanei dela Piatra-Albă.

▪ *Dela societăţile de pescuit.* — Prin decret regal s'a recunoscut personalitatea juridică, potrivit art. 15 din legea şi regulamentul privitor la pescuitul în apele de munte, următoarelor societăţi de pescuit sportiv; ,,Mădaras" jud Ciuc, ,,Bistriţa" Neamţ, ,,Lostriţa" Neamţ, ,,Argeşul" Argeş, ,,Moldova" jud. Câmpulung, ,,Petroşani" Hunedoara, ,,Corvin" Hunedoara, ,,Păstrăvul" Odorhei, ,,Păstrăvul-Retezatul" Hunedoara, ,,Undiţa" Cernăuţi, ,,Păstrăvul" Braşov, ,,Neptun" Ocland jud. Odorheiu, ,,Beclean" jud. Făgăraş.

▪ *Touring Clubul României Secţia Satu-Mare* a proectat, pentru campania de lucru a anului în curs, ridicarea unei case de adăpost la punctul ,,Izvoare" sub poalele munţilor Igniş din jud. Satu Mare, la o altitudine de 1307 m. Casa proectată va fi de un mare folos pentru turismul românesc din nordul Ardealului.

▪ *Dela N. F. R.* — Vasul N. F. R. ,,Zimbru" va efectua cursele pe timpul dela 15 Iunie până la 1 Septembrie 1938 în modul următor;

Cetatea Albă	plecare	ora	7,30
Bugaz	sosire	,,	9.—
,,	plecare	,,	9,15
Cetatea Albă	sosire	,,	10,45
,,	plecare	,,	11.—
Cosa Roşie	sosire	,,	13.—
,,	plecare	,,	13,30
Cetatea Albă	sosire	,,	15,30
,,	plecare	,,	15,40
Bugaz	sosire	,,	17,15
,,	plecare	,,	18.—
Cetatea Albă	sosire	,,	19,30

Pentru transportul călătorilor, bagajelor şi mărfurilor de mare viteză se percep următoarele taxe;

Dela	La	Călători								Bagaje şi mărfuri 100 kgr.
		Clasa I				Clasa II				
sau invers		Dus şi înt.	1/1	1/2	1/4	Dus şi înt.	1/1	1/2	1/4	Lei
Cetatea A.	Bugaz	48	32	21	14	35	23	15	9	23
Cetatea A.	C. Roşie	76	52	27	14	48	36	18	10	23
Bugaz	C. Roşie	12	70	36	18	83	51	25	14	46

DIN STRĂINĂTATE

Reducere pentru Congresul de Talasoterapie din Montpellier. Participanţii la congresul de talasoterapie ce se va ţine la Montpellier beneficiază, numai la înapoiere de reducerea de 50 la sută din taxele tarifului tren de persoane în intervalul dela 3—20 Iunie a. c.

Pentru a beneficia de reducere, participanţii trebue să posede biletul cu preţ întreg până la frontieră pentru ducerea la congres şi cartea de legitimaţie, eliberată de comitetul organizator al congresului.

Biletul ce a servit la ducere nu va fi luat în consideraţie la înapoiere, dacă a fost vândut înainte de 20 Mai a.c.

Nu se admite întreruperea călătoriei, nici la ducere şi nici schimbarea rutei la înapoiere. Se admite schimbarea clasei la una superioară plătindu-se în plus diferenţa cu 25 la sută reducere între preţul întreg al celor două clase.

Suplimentul de tren accelerat şi tichetul de tren rapid se vor plăti integral atât la ducere cât şi la înapoiere.

Reducere de 50 la sută pentru Târgurile din Ljubliana (Iugoslavia). — Participanţii la târgul internaţional de mostre de primăvară şi de toamnă ce vor fi deschise între 4—13 Iunie a. c. şi 1—12 Septembrie a. c. beneficiază numai la înapoiere de reducerea de 50 la sută din taxele tarifului tren de persoane în intervalul dela 4—18 Iunie pentru târgul de primăvară şi între 1—17 Septembrie pentru târgul de toamnă.

De această reducere beneficiază atât participanţii din România, cât şi cei din străinătate, dacă vor tranzita şi la ducere şi la înapoiere prin România.

Pentru a beneficia de reducere, participanţii vor trebui să posede un bilet cu preţul întreg până la frontieră pentru ducerea la târg şi o carte de legitimaţie, eliberată de comitetul organizator al târgului din Ljubliana.

Biletul cu preţ întreg, ce a servit la ducere nu va fi luat în consideraţie la înapoiere, dacă a fost vândut mai înainte de 31 Mai a. c. pentru târgul de primăvară şi 27 August pentru târgul de toamnă.

Nu se admite întreruperea călătoriei nici la ducere, nici la înapoiere şi nici schimbarea rutei la înapoiere. Se admite schimbarea clasei la una superioară plătindu-se în plus diferenţa de 25 la sută reducere între tariful întreg al celor două clase.

Pentru suplimentul de tren accelerat şi tichetul de tren rapid nu se acordă nici o reducere, acestea urmând a fi plătite conform tarifului.

Mărfurile expediate la târguri se vor transporta, la înapoiere cu 75 la sută reducere.

EUROPA

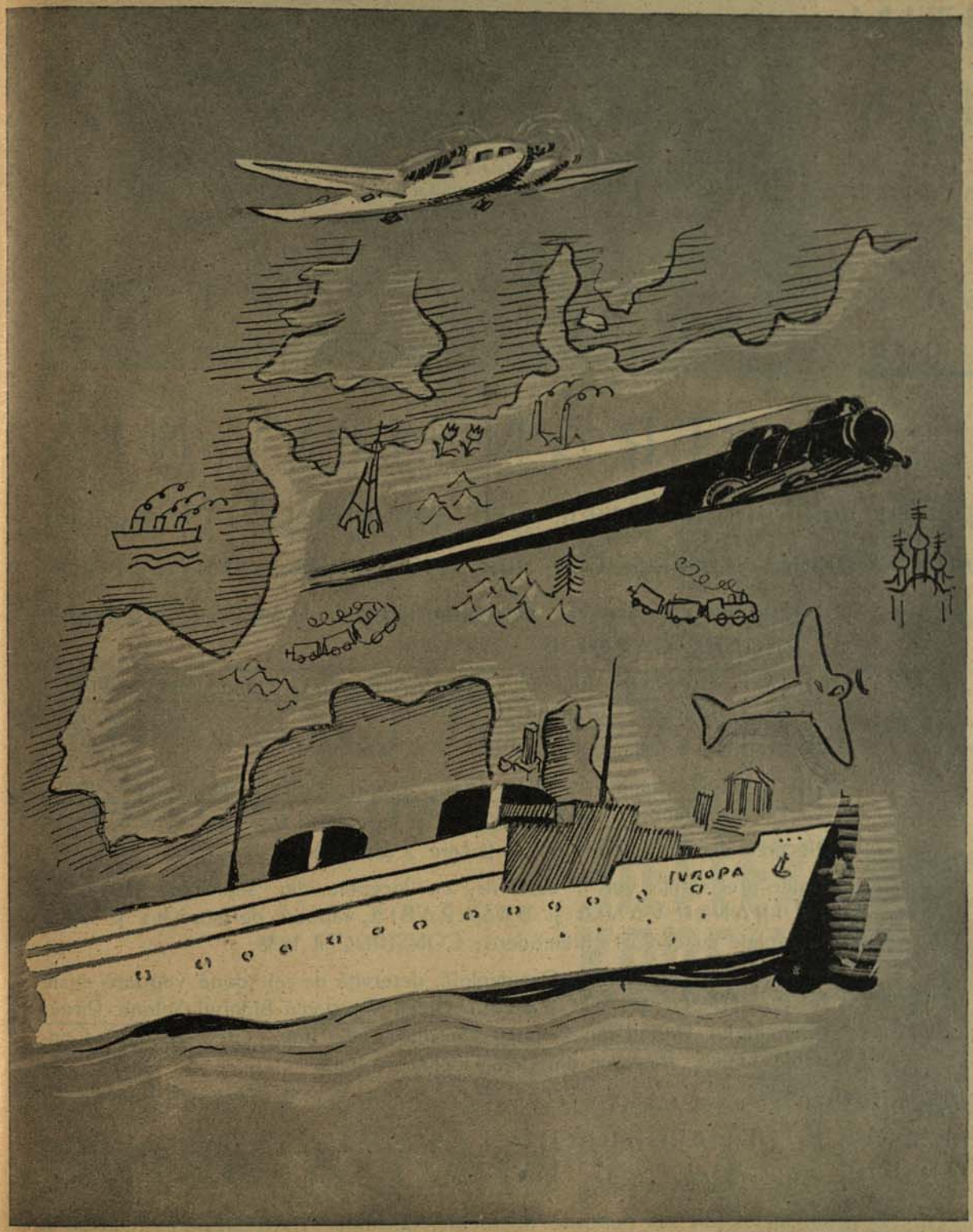

RĂSPUNDE ORICĂREI EXIGENŢE ÎN MATERIE DE VOIAJ ŞI TURISM

TELEFON 3.95.77

CENTRALA:
BUCUREŞTI
STR. DOAMNEI No. 1

„EUROPA"

ORGANIZAŢIA NAŢIONALĂ ROMÂNĂ DE VOIAJ ŞI TURISM

PALACE = HOTEL = SINAIA

DESCHIS PERMANENT

200 camere luxos mobilate

140 camere cu bae

Telefon în fiecare cameră

Confort ultra=modern

Situat în cea mai pitorească și sănătoasă poziținne din țară

Sejoururi agreabile pentru odihnă și recontortare.

Sport=Excursiuni, etc.

Garaj propriu

pentru 70 mașini

Teren sportiv = Golf

Tenis = Atracțiuni = Jazz

Adresa telegrafică :
PALACE „Sinaia"
Pentru rețineri de camere adresați : BUCUREȘTI, Str. Eug. Carada, 3
Telefon 365=21

Sinaia: Palace Hotel
Telefon 225 și 226

RESTAURANT
BAR
CONFISERIE

TARIF ÎN RAPORT CU DURATA SEJOURULUI

COMPAGNIE GENERALE TRANSATLANTIQUE

CROAZIERE

DELA 17 IULIE LA 31 IULIE — INSULELE DIN ATLANTIC

DELA 24 IULIE LA 14 AUGUST — SCOȚIA — ISLANDA — SPITZBERGEN ȘI NORVEGIA

DELA 20 IULIE LA 22 AUGUST
„ 27 „ „ 22 „
„ 3 AUGUST LA 22 AUGUST
} STATELE UNITE ȘI CANADA

DELA 6 LA 26 AUGUST — MAREA BALTICĂ

DELA 14 LA 23 AUGUST — MEDITERANA OCCIDENTALĂ

CIRCUITE ÎN: ALGERIA — TUNIS ȘI MAROC

A SE ADRESA:

SOC. SARNIA
BUCUREȘTI
PASAGIUL COMEDIA, PRIN CALEA VICTORIEI, 42

WEEK-END

LA

SINAIA

CASINOUL

DESCHIS ÎN FIECARE ZI

ROULETTE—

BACCARA

50%

REDUCERE PE C. F. R.

3 Grand Prix

S'a decernat fabricei AGFA

la Expoziţia Internaţională din Paris 1937

pentru realizările ei superioare pe tărâmul filmelor, revelatoarelor şi hârtiilor fotografice precum şi pentru aparatele de filmat şi proectat cu film îngust.

Agfa

Hotel Kovacs

Bistrița

în plin centru

Hotel „PAJURA NEAGRĂ"

TELEFON No. 323 ŞI 324 — CERNĂUȚI

Cafenea şi Restaurant. Confort modern. Preţuri moderate.

CASA NUFER

VATRA-DORNEI — TELEFON No. 10 (interurban)

Poziţie splendidă în apropierea izvoarelor şi băilor
Confort modern, apă curgătoare caldă şi rece.
DESCHISĂ TOT ANUL — C. F. R. reducere 50% întreg anul.

PENSIUNEA „BELLA VISTA"

MUNTELE MIC (gara Caransebeş) 1806 m. alt.

TELEFON: Caransebeş Nr. 89.

Confort modern, preţuri moderate.

Localitate pentru odihnă de vară şi sporturi de iarnă.

Informaţiuni la Asociaţia „AMIC"
PIAŢA CARONINI 11 — TIMIŞOARA — Telefon Nr. 9/73

Hotel CARLTON — Hotel SAVOY

TIMIŞOARA

IN PLIN CENTRU — Cele mai moderne hotele din Timişoara.
Autobuz propriu la gară.

Hotel Doje

Timişoara (lângă gară)

Telefon 15/25
Ultimul confort, — încălzire centrală. — Preţuri moderate.

RESTAURANTUL LEIB

VATRA-DORNEI

BUCĂTĂRIE DE PRIM ORDIN

HOTEL SCHNEIDER

BISTRIŢA

HOTEL RESTAURANT WOLF

VATRA-DORNEI

Telefon No. 56

HOTEL EUROPA

PIAŢA UNIREI

DEJ

CENTRAL, PREŢURI MODERATE

In vara 1938

spre

ţara soarelui

de miază-noapte

O călătorie în regiunile nordice cu splendidele vapoare

„Reliance",
„Milwaukee",
„St. Louis",
„Patria"

vă mijloceşte impresii, ce nu se vor uita.

Şi Dv. trebue să cunoaşteţi Islanda, Spitzbergen şi Norvegia cu minunatele lor fiorduri...

Hamburg-Amerika Linie

AMĂNUNTE ŞI PROSPECTE:

Linia Hamburg-Amerika
din Bucureşti S. A R.
CALEA VICTORIEI, 32 — Tel. 5.36.60

CERNĂUŢI — str. Regele Ferdinand, 17

TIMIŞOARA — str. Mercy, 1

RMF 506/83

Venind în Bucureşti, locuiţi la

GRAND HOTEL
„LAFAYETTE"

CALEA VICTORIEI, 11 — TELEFON: * 3.34.10

Este hotelul cel mai modern, cel mai confortabil. Situat în plin centru al Capitalei. Apă rece şi caldă în toate camerele.

PREŢURI MODERATE

Hotel Stănescu

Bucureşti Str. Aristide Briand No. 5

Construcţie 1930

Confort după ultimele cerinţe tehnice ale higienei

HOTEL SPLENDID

BUCUREŞTI, CALEA VICTORIEI No. 57

CONFORT RENOVAT

PREŢURI FOARTE REDUSE

HOTEL SPLENDID PARC

BUCUREŞTI, STR. ŞTIRBEI VODĂ, 4

(LÂNGĂ PALATUL REGAL) CONSTRUCŢIE 1935

HOTELUL LUMEI DIPLOMATICE

CEL MAI ELEGANT ŞI CONFORTABIL

PENSION „CITY"

Cernăuţi, România

Pensiune de familie de primul rang. Apă curentă, caldă şi rece. Apartamente elegante pentru conveniri sociale.

PREŢURILE:

O cameră cu un pat incl. masa, lumina şi serviciu Lei 135—180

O cameră cu două paturi incl. . . . . Lei 230—280

Telefon No. 620 — Adr. Tel.: „CITY" Cernăuţi

SE PRIMESC CLIENŢI ŞI PENTRU UN TIMP SCURT

VIZITAŢI SALONUL

JEAN et SANDU

unul din cele mai elegante Case de Coafură, execută artistic Permanent şi vopsitul părului.

VIZITAŢI MARELE HOTEL

RACOVIŢĂ

SLĂNIC-MOLDOVA

CONFORT ULTRA-MODERN

DIRECŢIUNEA ION T. PETCU

VIZITAŢI RESTAURANTUL

MONTE-CARLO

Din Parcul Cişmigiu-Bucureşti

ORHESTRA PETRICĂ MOŢOI

PREŢURI MODERATE

Marele hotel Royal Palace

300 camere ultimul confort

In plin centru al Capitalei

Telefon 306.60 — 306.69

Bucureşti, Strada Constantin Mille No. 13

HOTEL ÎMPARATUL TRAIAN

BUCUREŞTI — CALEA GRIVIŢEI No. 117

TELEFON 532.14 — 455.96

CONFORT

REDUCERI PENTRU TURIŞTI

AGENŢIA WAGONS-LITS/COOK ÎN HOTEL

PERSONAL ROMÂNESC

BIBLIOTECA NAŢIONALĂ PERIODICE ROMÂNIA

6 lei

C911 B3

OBŢINEŢI CELE MAI BUNE FOTOGRAFII ÎNTREBUINŢÂND

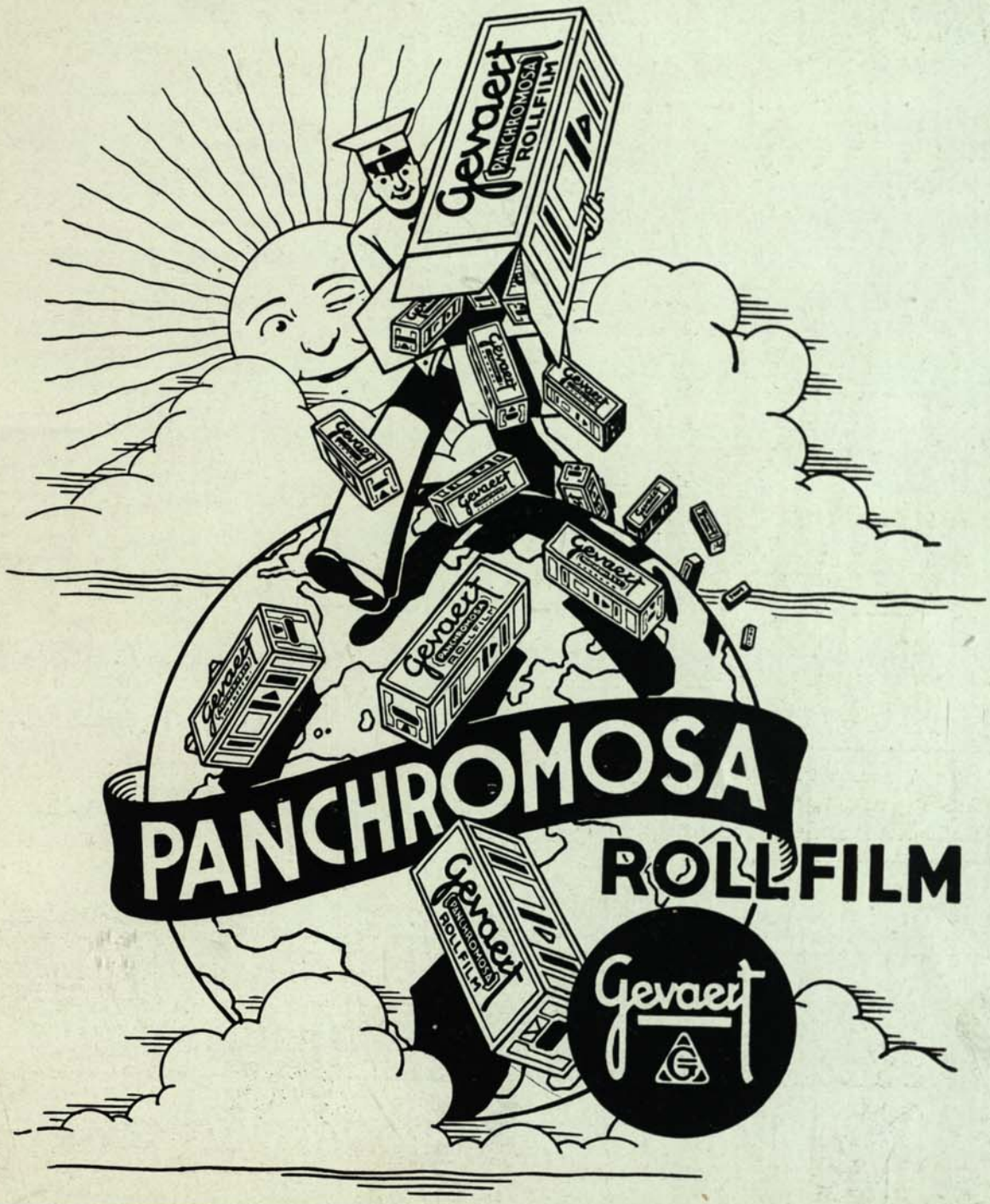

VÂNZAREA EXCLUSIVĂ:

„CODERE"

COMPANIA DE REPREZENTANŢE S. A.

BUCUREŞTI – Str. Doamnei No. 1 Et. II

TELEFON 4.16.77

20.188 — TIPARUL ŞI CLIŞEELE IN AUTOTIPIE ŞI TRICROMIE „CARTEA ROMÂNEASCĂ", BUCUREŞTI

Urcușurile nu mai sunt o problemă pentru automobilismul modern, dacă mașina are lubrifiantul potrivit și combustibilul indicat pentru asemenea drumuri.

INTREBUINȚAȚI

BENZINA ALBASTRA ETHYL

și uleiul **LUBOIL** RENUMITELE PRODUSE **UNIREA**

LEI 25